

UCHWAŁA NR XXXVI/369/2021

RADY MIEJSKIEJ W SŁUBICACH

z dnia 26 sierpnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Słubice na lata 2021-2032 (aktualizacja) ”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6, w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372) oraz zgodnie z założeniami "Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 - 2032" ogłoszonego Komunikatem Ministra Gospodarki z dnia 29 lipca 2009 r. o podjęciu przez Radę Ministrów uchwały w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą "Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032" (M. P. z 2009 r. Nr 50, poz. 735), zmienionego Komunikatem Ministra Gospodarki z dnia 29 kwietnia 2010 r. o podjęciu przez Radę Ministrów uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą "Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032" (M. P. z 2010 r. Nr 33, poz. 481)

§ 1. Przyjmuje się „Program usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Słubice na lata 2021-2032 (aktualizacja)” w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Słubic.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Grzegorz Cholewczyński

Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Słubice na lata 2021-2032

(aktualizacja)

Słubice, 7 czerwca 2021 r.

ZLECENIODAWCA:

GMINA SŁUBICE

ul. Akademicka 1, 69-100 Słubice
tel. 95 737 20 00 fax. 95 758 28 80
e-mail: slubice@slubice.pl
www.slubice.pl

ZLECENIOBIORCA:

EKO – TEAM Sebastian Kulikowski

TRÓJCA 158D, 59-900 Zgorzelec
tel. 0691 015 026, fax. 75 613 81 34
e-mail: ekoteam.kulikowski@gmail.com,
www.ekoteam.com.pl

AUTOR OPRACOWANIA:

Sebastian Kulikowski

SPIS TREŚCI:

1. WSTĘP	5
2. CELE I ZADANIA PROGRAMU USUWANIA AZBESTU DLA GMINY SŁUBICE	7
3. CHARAKTERYSTYKA AZBESTU I JEGO SZKODLIWOŚĆ DLA ZDROWIA LUDZKIEGO	10
3.1. AZBEST – CHARAKTERYSTYKA.....	10
3.2. ZASTOSOWANIE AZBESTU	10
3.3. NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIA AZBESTU NA ZDROWIE CZŁOWIEKA	13
4. CHARAKTERYSTYKA GMINY SŁUBICE - LOKALIZACJA PROGRAMU	14
5. INFORMACJA O ILOŚCI I ROZMIESZCZENIU WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST NA TERENIE GMINY SŁUBICE– ANALIZA WYNIKÓW INWENTARYZACJI.....	18
5.1. STAN AKTUALNY – WYNIKI INWENTARYZACJI	18
5.1.1. Posesje osób fizycznych.....	18
5.1.2. Posesje osób prawnych.....	21
5.1.3. Podsumowanie	24
5.2. OCENA STANU TECHNICZNEGO I MOŻLIWOŚCI BEZPIECZNEGO UŻYTKOWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST (NA PODSTAWIE PRZEPROWADZONEJ INWENTARYZACJI ORAZ DANYCH PRZEKAZANYCH PRZEZ ADMINISTRATORÓW BUDYNKÓW MIESZKALNYCH)	26
5.3. REALIZACJA PROGRAMU USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY SŁUBICE W LATACH 2016-2020	27
6. ZASADY POSTĘPOWANIA Z ODPADAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST	27
6.1. OGÓLNE ZASADY POSTĘPOWANIA Z WYROBAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST.....	27
6.2. ZAKRES BEZPIECZNEGO UŻYTKOWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST	29
6.3. OGÓLNE ZASADY POSTĘPOWANIA PRZY PRACACH NAPRAWCZYCH ORAZ DEMONTAŻU WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST.....	30
7. WSKAZANIE MOŻLIWOŚCI I ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA	32
7.1. OSZACOWANIE KOSZTÓW USUNIĘCIA AZBESTU Z OBIEKTÓW BUDOWNICTWA INDYWIDUALNEGO	32
7.2. ŹRÓDŁA POZYSKIWANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH NA USUWANIE AZBESTU	34
7.2.1. Instrumenty oferowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	35
7.2.2. Instrumenty oferowane przez BOŚ we współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.....	35
8. OKREŚLENIE ZADAŃ DO REALIZACJI NA OKRES PROGRAMOWANIA. HARMONOGRAM WDRAŻANIA SYSTEMU	36
9. OKREŚLENIE SPOSOBU MONITOROWANIA I OCENY WDRAŻANIA PROGRAMU	37
10. ODDZIAŁYWANIE PROPONOWANEGO SYSTEMU USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST NA ŚRODOWISKO.....	38
11. ZARZĄDZANIE, ORGANIZACJA I WDRAŻANIE PROGRAMU	40
12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	40

SPIS TABEL:

TABELA 1 ZAKRES ZASTOSOWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST	12
TABELA 2 UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GMINIE SŁUBICE	16
TABELA 3 WYROBY ZAWIERAJĄCE AZBEST NA POSESJACH OSÓB FIZYCZNYCH NA TERENIE GMINY SŁUBICE	19
TABELA 4 IŁOŚĆ WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST W OBIEKTACH BĘDĄCYCH WŁASNOŚCIĄ OSÓB FIZYCZNYCH	21
TABELA 5 WYROBY ZAWIERAJĄCE AZBEST NA POSESJACH OSÓB PRAWNYCH NA TERENIE GMINY SŁUBICE	21
TABELA 6 IŁOŚĆ WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST W OBIEKTACH BĘDĄCYCH WŁASNOŚCIĄ OSÓB PRAWNYCH .	23
TABELA 7 WYROBY ZAWIERAJĄCE AZBEST NA POSESJACH OSÓB FIZYCZNYCH I PRAWNYCH NA TERENIE GMINY SŁUBICE	24
TABELA 8 RODZAJ BUDYNKU NA KTÓRYCH ZNAJDUJĄ SIĘ WYROBY ZAWIERAJĄCE AZBEST NA TERENIE GMINY SŁUBICE	25
TABELA 9 RODZAJ WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST NA TERENIE GMINY SŁUBICE	26
TABELA 10 OCENA STANU TECHNICZNEGO WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST W OBIEKTACH BĘDĄCYCH WŁASNOŚCIĄ OSÓB FIZYCZNYCH I PRAWNYCH, ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY SŁUBICE	27
TABELA 11 HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU	37
TABELA 12 WSKAŹNIKI MONITORINGU PROGRAMU USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST	38

SPIS RYSUNKÓW:

RYSUNEK 1 LOKALIZACJA GMINY SŁUBICE NA TLE POWIATU SŁUBICKIEGO	15
RYSUNEK 2 IŁOŚĆ WYROBÓW AZBESTOWYCH U OSÓB FIZYCZNYCH W POSZCZEGÓLNYCH OBRĘBACH EWIDENCYJNYCH GMINY SŁUBICE (M ²)	19
RYSUNEK 3 IŁOŚĆ WYROBÓW AZBESTOWYCH ZLOKALIZOWANYCH NA BUDYNKACH MIESZKALNYCH, GOSPODARCZYCH I INNYCH NALEŻĄCYCH DO OSÓB FIZYCZNYCH NA TERENIE GMINY SŁUBICE (%)	20
RYSUNEK 4 IŁOŚĆ WYROBÓW AZBESTOWYCH ZLOKALIZOWANYCH NA BUDYNKACH MIESZKALNYCH, GOSPODARCZYCH I INNYCH NALEŻĄCYCH DO OSÓB PRAWNYCH NA TERENIE GMINY SŁUBICE (%)	23
RYSUNEK 5 IŁOŚĆ WYROBÓW AZBESTOWYCH W POSZCZEGÓLNYCH OBRĘBACH EWIDENCYJNYCH GMINY SŁUBICE (M ²)	25

1. WSTĘP

Niniejszy „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Słubice na lata 2021-2032 (aktualizacja)” wraz z inwentaryzacją zwany dalej „Programem” zawiera podstawowe informacje dotyczące właściwości azbestu, oddziaływania na ludzi i środowisko, a także ilości zewidencjonowanych wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Słubice.

Przy opracowaniu „Programu...” jako dane wyjściowe potraktowano dane z wykonania inwentaryzacji w zakresie szacowanej ilości wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Słubice. Dane oparto na inwentaryzacji terenowej przeprowadzonej w okresie kwiecień-maj 2021 roku. Aktualne informacje zostały zamieszczone w Bazie Azbestowej w czerwcu 2021 roku.

W niniejszym opracowaniu ustalono harmonogram realizacji zaplanowanych działań w oparciu o informacje przekazane przez mieszkańców w czasie inwentaryzacji, szacując koszty usuwania wyrobów zawierających azbest. W ramach „Programu...” podjęto także próbę oszacowania całkowitych kosztów usunięcia wyrobów zawierających azbest.

Realizacja „Programu...” przyniesie korzyści społeczne, ekonomiczne i ekologiczne polegające na minimalizacji emisji włókien azbestu, podniesieniu jakości życia mieszkańców, jak również poprawie wyglądu zewnętrznego obiektów budowlanych i ich stanu technicznego.

„Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Słubice na lata 2021-2032 (aktualizacja)” jest kolejnym dokumentem tego rodzaju opracowanym dla Gminy Słubice, który zostanie przyjęty do realizacji uchwałą Rady Miejskiej.

Niniejsze opracowanie nawiązuje do „Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032” przyjętego uchwałą nr 39/2010 Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15 marca 2010 roku.

Celem „Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032” jest:

- usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
- minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu,
- likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Jednym z zadań samorządu gminnego przewidzianych w Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 jest przygotowanie programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na szczeblu gminnym. Ogólną rolą programu jest określenie planu działań dla osiągnięcia właściwego tempa usuwania użytkowanych wyrobów zawierających azbest. Pozostałe zadania samorządu gminnego wynikające z Krajowego Programu to:

1. *gromadzenie przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta informacji o ilości, rodzaju i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest oraz przekazywanie jej do marszałka województwa z wykorzystaniem dostępnego narzędzia informatycznego www.bazaazbestowa.gov.pl,*
2. *organizowanie usuwania wyrobów zawierających azbest w oparciu o środki finansowe pochodzące z Gminy Słubice lub przy wykorzystaniu pozyskanych na ten cel środków krajowych bądź unijnych z uwzględnieniem zasad zawartych w Programie,*
3. *inspirowanie właściwej postawy obywateli w zakresie obowiązków związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest,*
4. *współpraca z marszałkiem województwa w zakresie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest oraz opracowywania programów usuwania wyrobów zawierających azbest, w szczególności w zakresie lokalizacji składowisk odpadów zawierających azbest,*
5. *współpraca z mediami w celu propagowania odpowiednich inicjatyw społecznych oraz rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest,*

6. *współpraca z organizacjami społecznymi wspierającymi realizację Programu,*
7. *współpraca z organami kontrolnymi (inspekcja sanitarna, inspekcja pracy, inspekcja nadzoru budowlanego, inspekcja ochrony środowiska),*
8. *organizowanie szkoleń lokalnych w zakresie obowiązków w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu nieruchomości.*

Przygotowując niniejszy dokument wykorzystano m.in.:

- zapisy w dokumentach nadrzędnych takich jak:
 - „Program oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032” przyjęty uchwałą nr 39/2010 Rady Ministrów RP z dnia 15 marca 2010 r.
 - Uchwała Nr 88 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2016 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2022 (M. P. z 2016 r. poz. 784).
- obowiązki zamieszczone w ustawach obejmujących w swych przepisach tematykę azbestu,
to jest między innymi:
 - ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (t. j. Dz. U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20, z późn. zm.),
 - ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1219, z późn. zm.),
 - ustawa z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 797, z późn. zm.),
 - ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane (t. j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1333, z późn. zm.),
 - ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 154 z późn. zm.).
- obowiązki zapisane w przepisach wykonawczych takich jak:
 - Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r., poz. 10),
 - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. z 2003 r. Nr 120, poz. 1126),
 - Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. z 2005 r. Nr 216, poz. 1824),
 - Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 16 stycznia 2015 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane na składowisku odpadów w sposób nieselektywny (Dz. U. 2015 r. poz. 110),
 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o występowaniu substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz.U. z 2015, poz. 1450),
 - Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004 r. Nr 71, poz. 649, z późn. zm.), zostało zmienione przez Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2010 r. Nr 16, poz. 1089),
 - Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz

wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz. U. z 2011 r. Nr 8, poz. 31),

- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 stycznia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2020 r., poz. 61),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 roku w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2011 r. Nr 33 poz. 166),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2012 roku w sprawie sposobu prowadzenia przez marszałka województwa rejestru wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2013 r., poz. 25),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów (Dz. U. z 2013 r., poz. 523).

2. CELE I ZADANIA PROGRAMU USUWANIA AZBESTU DLA GMINY SŁUBICE

Podstawowym celem Programu jest realizacja głównych założeń zawartych w dokumencie „Program oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009 - 2032” tj. usunięcie z terenu gminy Słubice wyrobów zawierających azbest do 2032 roku. Ponadto krajowy Program przewiduje:

- przeprowadzenie pełnej i rzetelnej inwentaryzacji oraz ustalenie rozmieszczenia terytorialnego azbestu i wyrobów zawierających azbest,
- utworzenie i uruchomienie elektronicznego Systemu Informacji Przestrzennej do monitoringu usuwania wyrobów zawierających azbest,
- podjęcie prac legislacyjnych umożliwiających egzekwowanie obowiązków nałożonych na podmioty fizyczne i prawne,
- zwiększenie zaangażowania administracji samorządowej, szczególnie gmin.

Celami niniejszego Programu są:

- usunięcie i utylizacja z terenu gminy miejskiej azbestu oraz wyrobów zawierających azbest,
- minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych dla mieszkańców gminy miejskiej spowodowanych azbestem oraz ustalenie koniecznych do tego uwarunkowań,
- systematyczna likwidacja oddziaływania azbestu na środowisko i doprowadzenie do 2032 r., do spełnienia wymogów ochrony środowiska,
- stworzenie odpowiednich warunków do wdrożenia przepisów prawnych oraz norm postępowania z wyrobami zawierającymi azbest.

Zgodnie z dokumentami wyższego rzędu w niniejszym Programie założono następujące zadania dla Gminy Słubice:

- gromadzenie przez Burmistrza informacji o ilości, rodzaju i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest oraz przekazywanie jej do marszałka województwa,
- przygotowywanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest. Potrzeba aktualizacji programów gminnych wynika z długiego okresu programowania i konieczności dostosowania programu do zmieniających się warunków,
- edukacja mieszkańców i właścicieli oraz zarządców nieruchomości m.in. poprzez lokalne media i organizacje społeczne w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów bezpiecznego ich usuwania,
- organizowanie usuwania odpadów azbestowych z nieruchomości osób fizycznych, wspólnot mieszkaniowych, jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i innych osób prawnych. Odbiór odpadów azbestowych z ww. jednostek może odbywać się na wniosek zainteresowanego. Decydować może kolejność złożenia wniosku oraz kwota, jaką Gmina będzie dysponować na ten cel.
- podjęcie działań w kierunku pozyskania funduszy ze źródeł zewnętrznych na realizację gminnych programów. Gmina Słubice podejmie starania w celu pozyskiwania funduszy ze źródeł zewnętrznych, tj.:
 - Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
 - Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
 - funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
 - i innych.
- usunięcie wyrobów zawierających azbest z obiektów oświatowych i użyteczności publicznej,
- eliminacja powstawania „dzikich” wysypisk odpadów zawierających azbest powinna się odbywać poprzez:
 - akcje edukacyjne skierowane do społeczeństwa gminy związane z postępowaniem z odpadami azbestowymi,
 - monitoring występowania „dzikich” wysypisk – na bieżąco,
 - likwidacja „dzikich” wysypisk.

Usuwanie i wymiana wyrobów zawierających azbest jest zadaniem złożonym i długotrwałym ze względu na dużą ilość i różnorodność stosowanych wyrobów, a także wysokość niezbędnych nakładów finansowych na usuwanie tych wyrobów. Szacuje się, że do przeprowadzenia tego procesu niezbędny będzie okres około 11–tu lat. Tak rozległe w przestrzeni i czasie zadanie wymaga określonej strategii postępowania.

Niezbędnym jest więc systematyczne rozpowszechnianie wśród społeczności lokalnej informacji o skutkach dla zdrowia i środowiska powodowanych przez azbest i wyroby zawierające azbest. W tym celu istotnym jest przyjęcie następujących celów edukacyjnych:

- opracowanie metod edukacji społeczeństwa,
- współpraca na płaszczyźnie edukacyjnej z zainteresowanymi osobami prawnymi i fizycznymi (np. stowarzyszeniami),
- edukacja w zakresie możliwości skutecznego pozyskiwania środków na usuwanie azbestu,
- zorganizowanie fachowej pomocy wszystkim właścicielom obiektów zawierających azbest przy wypełnianiu „arkusza oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania...”
- działania edukacyjno – informacyjne skierowane do mieszkańców o skutkach dla zdrowia i środowiska narażenia na azbest i obowiązku sukcesywnego usuwania go przez właścicieli nieruchomości.

Uwzględniając kompetencje i możliwości Gminy, niniejszy „Program...” ukierunkowany jest w znacznej mierze na prywatnych właścicieli obiektów, dla których zrealizowanie założonych celów w skali gminy bez określonych mechanizmów pomocowych może stwarzać problemy z przyczyn przede wszystkim ekonomicznych.

Do podstawowych zadań organów samorządowych w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest należy:

- zbieranie od osób fizycznych, niebędących przedsiębiorcami, informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, w tym azbestu,
- opracowanie programu usuwania azbestu z terenu gminy.

W trakcie realizacji „Programu...” realizowane będą następujące działania Gminy:

- organizacja kampanii edukacyjno-informacyjnej w zakresie szkodliwości azbestu, postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów bezpiecznego ich usuwania oraz unieszkodliwiania. Jest to jeden z istotniejszych elementów „Programu...” biorąc pod uwagę ciągle jeszcze relatywnie niską świadomość ekologiczną mieszkańców. Program edukacyjno-informacyjny winien zawierać:
 - informacje o szkodliwości azbestu,
 - obowiązki właścicieli posesji w zakresie przekazywania Burmistrzowi Słubic informacji o miejscach występowania wyrobów azbestowych, a także w wypadku ich uszkodzeń bądź prowadzenia prac remontowych ich sukcesywnego usuwania,
 - informacje o możliwościach i niezbędnych warunkach dla uzyskania wsparcia w zakresie usuwania zdemontowanych wyrobów azbestowych z terenu posesji,
 - aktualny wykaz firm uprawnionych do wykonywania prac demontażowych wyrobów zawierających azbest,
 - informacje o kolejnych działaniach gminy podjętych celem likwidacji azbestu. Akcja ta będzie realizowana poprzez lokalną prasę, ulotki, informacje zamieszczane na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Słubicach,
 - aktualizacja bazy danych o ilościach i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest w gminie w oparciu o przeprowadzoną inwentaryzację obiektów będących własnością osób fizycznych i prawnych, w ramach dotychczas prowadzonego monitoringu przedsiębiorców i zarządców obiektów zawierających elementy azbestowe. Bieżąca ich aktualizacja i wprowadzanie do Bazy Azbestowej. (www.bazaazbestowa.gov.pl)
 - organizowanie usuwania wyrobów zawierających azbest przy wykorzystaniu pozyskanych na ten cel środków krajowych lub unijnych na zasadach określonych w przepisach odrębnych,

- monitoring i okresowa analiza realizacji „Programu...”,
- weryfikacja i aktualizacja „Programu...” w wypadku istotnych zmian legislacyjnych lub nowych możliwości finansowych realizacji „Programu...”.

Przyjmuje się, że powyższe zadania realizowane będą w ciągu całego planowanego okresu działań zmierzających do usunięcia wyrobów azbestowych z terenu gminy – do 2032 roku.

3. CHARAKTERYSTYKA AZBESTU I JEGO SZKODLIWOŚĆ DLA ZDROWIA LUDZKIEGO

3.1. Azbest – charakterystyka

Azbest – włóknisty pokrój kryształów pewnych grup mineralnych o stosunku długości do średnicy włókna co najmniej 100:1. Rozróżnia się dwie grupy azbestów: grupę serpentynów i grupę azbestów amfibolowych. Poszczególne odmiany azbestu różnią się składem chemicznym, budową fizyczną, właściwościami decydującymi o ich zastosowaniu przemysłowym oraz działaniem biologicznym. Do grupy serpentynów należy tylko jedna odmiana – azbest chryzotylowy, wydobywany i stosowany w największych ilościach stanowił 85-90% ogólnego zużycia azbestu. Azbesty są minerałami naturalnie występującymi w przyrodzie. Ich występowanie jest dość powszechne, ale tylko w niewielu miejscach kuli ziemskiej były i jeszcze są eksploatowane na skalę przemysłową.

3.2. Zastosowanie azbestu

Największa ilość azbestu, ponad 80%, głównie chryzotyłu, zużywane było do produkcji azbestowo-cementowych wyrobów budowlanych.

Najbardziej rozpowszechnione są azbestowo-cementowe płyty płaskie, faliste oraz płyty „karo” stosowane jako pokrycia dachowe i elewacyjne. Płyty płaskie wykorzystywane były również jako ściany osłonowe, działowe, osłony ścian szybów windowych, wentylacyjnych i instalacyjnych w budownictwie wielokondygnacyjnym.

Rury azbestowo-cementowe stosowano w instalacjach wodociągowych, a także jako przewody kominowe i zsykowe. Wyroby azbestowo-cementowe zawierają od 10 do 18% azbestu; są one ogniotrwałe, odporne na korozję i gnienie, wytrzymałe na działania mechaniczne, lekkie, trwałe.

Azbest wykorzystywano również przy produkcji:

- wyrobów izolacyjnych stosowanych do izolacji kotłów parowych, wymienników ciepła, zbiorników, przewodów rurowych, a także do produkcji tkanin ognioodpornych i ubrań. Należą do nich: wata, włóknina, sznury, przędza, tkaniny termoizolacyjne, taśmy. Wyroby izolacyjne zawierają, w zależności od przeznaczenia, od 75 do 100% azbestu, głównie chryzotyłu.
- wyrobów uszczelniających: tektury, płyty azbestowokauczukowe, szczeliwa plecione. Najbardziej powszechnymi wyrobami uszczelniającymi są płyty azbestowo-kauczukowe, które charakteryzują się odpornością na podwyższoną temperaturę, wytrzymałością na ściskanie, nieznacznym odkształceniem trwałym, dobrą elastycznością. Płyty mogą być zbrojone. Szczeliwa plecione są stosowane do uszczelniania części pracujących w wysokich temperaturach, a także w środowisku wody, pary wodnej, gazów obojętnych

i aktywnych, kwasów organicznych i nieorganicznych, smarów, olejów. rozpuszczalników, gazów spalinowych, ługów, roztworów soli.

- wyrobów ciernych, takich jak: okładziny cierne i taśmy hamulcowe stosowane do różnego typu urządzeń hamulcowych. Azbest chryzotylowy stosowany do ich produkcji chroni elementy robocze przed zbytnim przegrzewaniem.
- wyrobów hydroizolacyjnych: lepiki asfaltowe, kity uszczelniające, asfalty drogowe uszlachetnione, zaprawy gruntujące, papa dachowa, płytki podłogowe, zawierają od 20 do 40% azbestu.

Wyroby zawierające azbest oraz odpady azbestowe można podzielić – w zależności od trwałości i ilości zastosowanego spoiwa wiążącego – na: miękkie (łamliwe, kruche) i twarde (niekruche, sztywne):

- klasa I – Wyroby miękkie o gęstości $< 1000 \text{ kg/m}^3$ charakteryzują się dużym procentowym udziałem azbestu (powyżej 20%). Wyroby te ulegają łatwo uszkodzeniom mechanicznym, co wiąże się z uwalnianiem włókien do środowiska. Najczęściej spotykane są w obiektach przemysłowych (elektrociepłownie, huty). Narażeni na oddziaływanie ich pyłów są pracownicy wykonujący remonty izolacji lub uszczelnień urządzeń z udziałem azbestu. Wyroby miękkie to m.in.:
 - sznury, płótna, tkaniny z dodatkiem azbestu (lub wykonane z samego azbestu)
 - płyty i uszczelki kinkieryt (typu Gambit, Polonit), stosowane w ciepłownictwie na złączach rur, zaworów z gorącą wodą lub parą
 - płaszcze azbestowo-gipsowe stosowane w izolacji rur w ciepłownictwie
 - płyty i tektury miękkie (stosowane w izolacjach ognioochronnych)
 - płyty ognioochronne typu „PYRAL” produkcji czechosłowackiej lub „SOKALIT” produkcji NRD, zawierające około 30-50 % azbestu (służą do okładzin ognioochronnych konstrukcji budynków oraz jako sufity podwieszane o podwyższonej odporności na ogień, także jako materiał do klap przeciwpożarowych i przeciwdymnych)
 - natryski azbestowe na konstrukcje stalowe zastosowane jako ognioochronne zabezpieczenie stalowej konstrukcji budynków o tzw. konstrukcji nieszytywnej (np. budynki przemysłowe, biurowe; często są to obiekty indywidualnie projektowane, „nasycone” technologią budowlaną krajów zachodnioeuropejskich z lat 60-70, np. budynki ambasad)
- klasa II – Wyroby twarde o gęstości $> 1000 \text{ kg/m}^3$ są to najpowszechniej występujące w krajowym budownictwie wyroby zawierające azbest. Charakteryzują się dużym stopniem zwięzłości, dużym udziałem spoiwa (najczęściej jest nim cement), niską procentową zawartością azbestu (około 5% w płytach płaskich lignocementowych modyfikowanych, 12-13% w płytach płaskich i falistych azbestowo-cementowych i około 20% w rurach azbestowo - cementowych). W przypadku uszkodzenia tego typu materiału emisja jest znacznie niższa niż w przypadku wyrobów z klasy I. W przeciwieństwie do wyrobów miękkich, przez długi okres pozostają wyrobami emitującymi małe ilości pyłu azbestu. Można je więc uważać za mniej groźne w użytkowaniu oraz podczas prac remontowych od wyrobów miękkich. Mniej groźne są też ich odpady. Wyroby twarde to m.in.:
 - płyty azbestowo-cementowe faliste
 - płyty azbestowo-cementowe płaskie prasowane
 - płyty azbestowo-cementowe KARO
 - płyty warstwowe PW3/A i podobne
 - rury azbestowo-cementowe
 - złącza, listwy, gąsiory wykonane z azbestocementu

– płaszcze azbestowo-cementowe stosowane w izolacji rur w ciepłownictwie

Tabela 1 Zakres zastosowania wyrobów zawierających azbest

Klasa wyrobu	Rodzaj wyrobu zawierającego azbest	Zastosowanie
I	masy azbestowe natryskowe	izolacja ognioochronna konstrukcji stalowych i przegród budowlanych izolacja akustyczna obiektów użyteczności publicznej
I	Sznury	piece przemysłowe wraz z kanałami spalin, nagrzewnice, rekuperatory, kominy przemysłowe
I	tektura azbestowa	izolacja termiczna i uszczelnienia w instalacjach przemysłowych, aparaturze kontrolno-pomiarowej i laboratoryjnej
I	plyty azbestowo-kauczukowe	uszczelnianie urządzeń przemysłowych pracujących w środowisku agresywnym
I	wyroby tekstylne z azbestu (rękawice i tkaniny azbestowe)	ochrona pracowników
I	masa lub tektura azbestowa	drobne urządzenia w gospodarstwach domowych, n.p, żelazka, płytki kuchenne, piece akumulacyjne
I	materiały i wykładziny cierne zawierające azbest	hamulce i sprzęgła
I	masy ognioodporne zawierające azbest	piece przemysłowe wraz z kanałami spalin
II	plyty azbestowo-cementowe faliste i gąsior	pokrycia dachowe, balkony
II	plyty azbestowo-cementowe płaskie prasowane	ściany osłonowe ściany działowe elewacje zewnętrzne osłona ścian przewodów windowych, szybów wentylacyjnych i instalacyjnych, chłodnie kominowe, chłodnie wentylatorowe
II	plyty azbestowo-cementowe płaskie „karo”	pokrycia dachowe elewacje zewnętrzne
II	plyty azbestowo-cementowe suchoformowane „kolorys”, „acekol” i inne	elewacje zewnętrzne osłony kanałów wentylacyjnych i klimatyzacyjnych ściany działowe

Klasa wyrobu	Rodzaj wyrobu zawierającego azbest	Zastosowanie
II	rury azbestowo-cementowe (bezcisnieniowe i ciśnieniowe)	przewody kanalizacyjne i wodociągowe rynny spustowe na śmieci przewody kominowe
II	otuliny azbestowo-cementowe	izolacja urządzeń ciepłowniczych i innych przemysłowych
II	kształtki azbestowo-cementowe budowlane	przewody wentylacyjne podokienniki osłony rurociągów ciepłowniczych osłony kanałów spalinowych i wentylacyjnych
II	kształtki azbestowo-cementowe elektroizolacyjne	przegrody izolacyjne w aparatach i urządzeniach elektrycznych
II	płytki PCV	podłogi w blokach mieszkalnych
I lub II	płyty azbestowo-cementowe konstrukcyjne ognioodporne	osłony ognioodporne i przeciwpożarowe w budynkach przemysłowych (kotłownie) izolacja urządzeń grzewczych grodzie przeciwożniowe w okrętownictwie

Wyroby zawierające azbest z chwilą ich usunięcia z miejsca zabudowania stają się odpadami, które zostały zakwalifikowane do odpadów niebezpiecznych. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r., poz. 10), załącznik Nr. 1 do rozporządzenia, następujące rodzaje odpadów zawierających azbest zaliczono do niebezpiecznych:

- 06 07 01* - odpady azbestowe z elektrolizy,
- 06 13 04* - odpady z przetwarzania azbestu,
- 10 11 81* - odpady zawierające azbest (z hutnictwa szkła),
- 10 13 09* - odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo-azbestowych,
- 15 01 11* - opakowania z metali zawierające niebezpieczne, porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest) włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi,
- 16 01 11* - okładziny hamulcowe zawierające azbest,
- 16 02 12* - zużyte urządzenia zawierające azbest,
- 17 06 01* - materiały izolacyjne zawierające azbest,
- 17 06 05* - materiały konstrukcyjne zawierające azbest.

3.3. Negatywne oddziaływania azbestu na zdrowie człowieka

Włókna azbestu przedostają się do powietrza atmosferycznego w wyniku degradacji materiałów zawierających surowiec, wietrzenia formacji geologicznych, jak i działalności człowieka.

Aktualnie największym problemem jest zanieczyszczenie powietrza spowodowane stosowaniem wyrobów azbestowych i emisji włókien na skutek korozji płyt azbestowo-cementowych, wydatnie przyspieszanej przez „kwaśne deszcze” i inne chemiczne zanieczyszczenia powietrza

atmosferycznego. Należy sobie uświadomić, że wszystkie wyprodukowane wyroby azbestowe znalazły się w otoczeniu człowieka. Istotnym źródłem emisji pyłu wewnątrz pomieszczeń mogą być urządzenia ogrzewcze, wentylacyjne, klimatyzacyjne i izolacje zawierające azbest.

Najgroźniejsze działanie pyłów respirabilnych azbestu przypisuje się włóknom, które charakteryzują się długością $> 5 \mu\text{m}$, średnicą $< 3 \mu\text{m}$ (proporcja - długość: średnica $> 3:1$) i są wdychane z powietrzem. Mogą one wnikać głęboko do układu oddechowego i powodować groźne choroby, takie jak: pylicę azbestową (azbestozę), międzybłoniak, nowotwór płuc i oskrzeli. Schorzenia te występują u osób zawodowo narażonych na duże dawki pyłu azbestowego lub u osób narażonych parazawodowo, na ciągłą lub okresową emisję włókien i pyłu azbestowego do środowiska komunalnego.

Zanieczyszczenie powodujące choroby zawodowe, spotykane w przemyśle i przy pracach z azbestem, to kilkaset tysięcy włókien w 1 m^3 powietrza. Poziomy takich zanieczyszczeń występują np. przy pracach remontowych, przy usuwaniu wyrobów zawierających stare izolacje, natryski ognio-ochronne na konstrukcje stalowe budynków, podczas wymiany elementów urządzeń ciepłowniczych w energetyce.

Przy niewłaściwie prowadzonych pracach z wyrobami azbestowymi ilość włókien respirabilnych azbestu w przestrzeniach zamkniętych obiektów może przekraczać kilka, a nawet kilkanaście mln wł./ m^3 . Takie zanieczyszczenia powietrza w przeszłości występowały w zakładach wyrobów azbestowych, szczególnie przy produkcji tkanin azbestowych, także przy produkcji uszczelnień czy wyrobów azbestowo-cementowych. Dzięki technikom kontroli i ograniczeniu emisji obecnie poziomy zagrożenia zostały zmniejszone, a nawet lokalnie wyeliminowane.

Porównując szkodliwość różnych rodzajów azbestu należy zaznaczyć, że chryzotyl jest uznany za mniej groźny niż amozyt czy krokidolit. Przyjęte wielkości NDS (najwyższe dopuszczalne stężenia na stanowiskach pracy) dla różnych pyłów włóknistych, w tym azbestu, unaocniają różnice w ich szkodliwym działaniu na organizm.

Aktualnie obowiązujące wartości NDS dla pyłów zawierających azbest:

- pyły zawierające azbest i inne materiały włókniste, z wyjątkiem krokidolitu i antygorytu włóknistego:
 - pył całkowity - $1 \text{ mg}/\text{m}^3$; - włókna respirabilne - $0,2 \text{ wł.}/\text{cm}^3$,
- pyły zawierające krokidolit:
 - pył całkowity - $0,5 \text{ mg}/\text{m}^3$; - włókna respirabilne - $0,2 \text{ wł.}/\text{cm}^3$.

Należy mieć świadomość, że pojęcie stężeń dopuszczalnych w przypadku azbestu (tak, jak i innych substancji rakotwórczych) jest umowne i stanowi kompromis między wymaganiami medycyny a możliwościami techniki. Tendencją działań UE jest ograniczenie NDS do możliwego minimum.

Należy podkreślić, że działanie szkodliwe azbestu wielokrotnie się wobec jednoczesnego narażenia organizmu na inne substancje rakotwórcze, np. węglowodory aromatyczne (szczególnie a - benzopiren), metale ciężkie, dym tytoniowy, itp.

4. CHARAKTERYSTYKA GMINY SŁUBICE - LOKALIZACJA PROGRAMU

Gmina Słubice leży w zachodniej części województwa lubuskiego, w powiecie słubickim. Położona jest przy granicy z Republiką Federalną Niemiec, na skrzyżowaniu ważnych szlaków komunikacyjnych (węzeł dróg nr 29, 31, 137 i autostrada A2 - główny transeuropejski szlak komunikacyjny biegnący od Berlina przez Poznań oraz Warszawę do Moskwy), a także międzynarodowa linia kolejowa, łącząca w/w centra. Ważne znaczenie komunikacyjne ma rzeka

Odra, która na wysokości Słubic jest rzeką żeglowną, a kanał Odra-Szprewa i lewe dopływy rzeki tworzą szlak żeglugowy do Niemiec i krajów Beneluksu.

Rysunek 1 Lokalizacja Gminy Słubice na tle powiatu słubickiego
Źródło: www.gminy.pl

Od północy Gmina Słubice graniczy z Gminą Górzycą, od wschodu z Gminą Rzepin, od południa z Gminą Cybinka. Gmina Słubice zajmuje obszar 185,42 km², co stanowi 18,55% powierzchni powiatu słubickiego. W skład gminy wchodzi 11 sołectw: Drzecin, Golice, Kunice, Kunowice, Lisów, Nowe Biskupice, Nowy Lubusz, Pławidło, Rybocice, Stare Biskupice oraz Świecko.

Biorąc pod uwagę kryterium geograficzne gmina położona jest na Pojezierzu Lubuskim, w dolinie Odry środkowej, w mezoregionie¹ Lubuskiego Przełomu Odry. Mezoregion dzieli się na dwie części, z których jedna znajduje się w granicach Polski, druga w Niemczech. Krajobraz gminy kształtują trzy jednostki geomorfologiczne: dolina Odry, wysoczyzna morenowa i równina sandrowa. Jego zasadniczym elementem jest przełomowa dolina Odry, łącząca rozległe obniżenie Pradoliny Toruńsko - Eberswaldzkiej (Kotlinę Gorzowską) z Pradolina Warszawsko-Berlińską (Kotliną Krośnieńską). Wysoka krawędź doliny urozmaicona jest wieloma wcięciami erozyjnymi. Gmina ułożona jest w najwyższym odcinku doliny Odry, który na wysokości Słubic ma szerokość ok. 1,5 – 2,0 km i w kierunku północnym ponownie się rozszerza.

Gmina Słubice na koniec 20920 roku liczyła 20 071 mieszkańców, z czego 52,2% stanowiły kobiety, a 47,8% mężczyźni. W latach 2002-2020 liczba mieszkańców wzrosła o 1,4%.

W 2020 roku zarejestrowano 366 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 281 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Słubice 85. W tym samym roku

42 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 68 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące -26.

62,2% mieszkańców gminy Słubice jest w wieku produkcyjnym, 18,0% w wieku przedprodukcyjnym, a 19,8% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

W gminie Słubice w roku 2020 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 3 431 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 2 202 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 261 nowych podmiotów, a 135 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2017 najwięcej (353) podmiotów zarejestrowano w roku 2011, a najmniej (220) w roku 2017.

W tym samym okresie najwięcej (548) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2011 roku, najmniej (135) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2019 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Słubice najwięcej (353) jest stanowiących spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (3 308) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 1,7% (59) podmiotów jako rodzaj działalności deklaruje rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklaruje 12,6% (434) podmiotów, a 85,6% (2 938) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Słubice najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (35,8%) oraz Budownictwo (11,7%).

Powierzchnia całej gminy Słubice wynosi 18 462 ha z czego w granicach miasta znajduje się 1920 ha, zaś 16 542 ha przypada na tereny wiejskie. Struktura użytkowania terenu w gminie została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 2 Użytkowanie gruntów w gminie Słubice

		forma użytkowania	powierzchnia ewidencyjna
		ha	%
1) użytki rolne		8573	46,43
w tym:	<i>grunty orne</i>	6540	35,42
	<i>sady</i>	8	0,04
	<i>łąki trwałe</i>	1178	6,38
	<i>pastwiska trwałe</i>	561	3,03
	<i>grunty rolne zabudowane</i>	145	0,78
	<i>grunty pod stawami</i>	25	0,13
	<i>grunty pod rowami</i>	116	0,62
2) grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzewienia		7399	40,07
w tym:	<i>lasy</i>	7015	37,99
	<i>grunty zadrzewione i zakrzewione</i>	384	2,07
3) grunty zabudowane i zurbanizowane		1124	6,08
w tym:	<i>tereny mieszkaniowe</i>	182	0,98
	<i>tereny przemysłowe</i>	40	0,21
	<i>inne tereny zabudowane</i>	98	0,53
	<i>zurbanizowane, tereny niezabudowane</i>	65	0,35
	<i>tereny rekreacji wypoczynkowej</i>	65	0,35
	<i>drogi</i>	580	3,14
	<i>tereny kolejowe</i>	86	0,46
	<i>użytki kopalne</i>	8	0,04
4) grunty pod wodami powierzchniowymi		477	2,58

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS 2020

Największy udział w strukturze przestrzennej obszaru gminy mają użytki rolne (46,43%), położone głównie w zachodniej części gminy, w dolinie Odry. Są to przede wszystkim grunty orne oraz łąki trwałe. Nieco mniejszy obszar zajmują grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzewienia (40,07%), wśród których zdecydowanie największy udział stanowią tereny Puszczy Rzepińskiej.

Wielkość terenów zabudowanych i zurbanizowanych wynosi 6,08%, w tym większa część to drogi różnych kategorii. Tereny przeznaczone pod mieszkalnictwo to przede wszystkim obszar miasta Słubice. Natomiast znaczący udział w terenach przemysłowych stanowi obszar Kostrzyńsko – Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej zlokalizowanej w południowej części miasta. Należy zauważyć, że udział terenów zabudowanych i zurbanizowanych znacznie różni się w mieście i na całym obszarze gminy. Dla Słubic odpowiada on prawie jednej czwartej całości powierzchni, przy niemal 4% terenów wiejskich gminy. Jednocześnie proces urbanizacji przebiegał z różną intensywnością w poszczególnych obszarach. W mieście najwięcej terenów antropogenicznych koncentruje się w jego zachodniej części oraz w centrum, a intensywność zabudowy spada w kierunkach północno-wschodnim, wschodnim i południowo – wschodnim. Na obszarach wiejskich gminy, najszybciej urbanizują się tereny bezpośrednio przylegające do miasta Słubice, zwłaszcza wzdłuż głównych ciągów drogowych. Najbardziej wyraźnym przykładem są tereny wsi Kunowice.

Z grupy gruntów znajdujących się pod wodami (2,58%) większy udział mają tereny pod wodami płynącymi, przede wszystkim pod rzeką Odrą, a w mniejszym stopniu pod Ilanką. Tereny pod jeziorami zajmują znikomy procent powierzchni gminy.

Na skutek rozwoju urbanizacji dochodzi do zmian w strukturze użytkowania terenów w gminie. Dotyczy to przede wszystkim spadku udziału użytków rolnych, które w samych Słubicach i na terenach bezpośrednio sąsiadujących z miastem, są przekształcane na funkcje mieszkaniowe, przemysłowe czy komunikacyjne. Spadek powierzchni wykorzystywanej rolniczo wynika także z możliwości zalesienia gruntów najsłabszych klas bonitacyjnych (system zachęt prawno-ekonomicznych).

Układ osadniczy gminy tworzy miasto Słubice oraz 12 miejscowości wchodzących w skład 11 sołectw. Miasto skupia przeszło 85% mieszkańców gminy. Główne tereny osiedlowe miasta Słubice stanowią następujące jednostki:

- osiedle Słowiańskie,
- osiedle Kopernika,
- osiedle Ignacego Paderewskiego,
- osiedle tzw. Mała Moskwa (dawne budynki pokoszarowe),
- osiedle Królów Polskich,
- osiedle Krasińskiego (ekstensywna zabudowa włączona do miasta),
- rejon ul. Kochanowskiego, ul. Wodnej oraz ul. Wandy.

Osadnictwo wiejskie skupione jest w 12 miejscowościach, gdzie dominuje zabudowa jednorodzinna wolnostojąca i zagrodowa. Dla zabudowy wiejskiej można dokonać chronologicznego podziału na domy zbudowane przed II wojną światową, budynki powstałe w okresie PRL oraz obiekty budowane czasach współczesnych (po 1989 roku). Występują również domy letniskowe wykorzystywane do zamieszkania całorocznego oraz sezonowego, które zlokalizowane są przede wszystkim na terenach wiejskich o wysokich walorach krajobrazowych i przyrodniczych.

Budownictwo wielorodzinne na terenach wiejskich gminy Słubice powstawało wyłącznie w okresie między 1945 i 1990 rokiem w ramach tworzenia zaplecza mieszkaniowego dla Państwowych Gospodarstw Rolnych. Przykładami tego typu budownictwa wielorodzinnego są obiekty

mieszkalne w Drzecinie, Świecku, Pławidle oraz Golicach. Proces ten przyczynił się do wzrostu poziomu urbanizacji. Podnoszenie standardów życia poprzez dostęp do łazienki, wody, kanalizacji oraz centralnego ogrzewania stanowiło istotną zachętę do osiedlania się w nowym wówczas budownictwie. Jednak pogarszająca się z biegiem lat sytuacja ekonomiczna i ostateczny upadek PGR przyczyniły się do znacznej dekapitalizacji substancji mieszkaniowej.

Specyficznym zagadnieniem jest urbanizacja wsi Kunowice. Mieszkańcy Słubic w poszukiwaniu terenów pod budownictwo jednorodzinne nie ograniczają się do samego miasta, ale coraz chętniej wybierają obszary położone poza jego granicami. Niewielka odległość do Słubic, odpowiednia infrastruktura oraz walory przyrodnicze sprawiają, że Kunowice postrzega się jako atrakcyjne miejsce zamieszkania, zaś procesy urbanizacji przebiegają tutaj w bardzo szybkim tempie. Obecnie zabudowa rozwija się w rejonie jezior Zielone i Błędno, a także na zachód od miejscowości, w rejonie drogi wojewódzkiej nr 137. Przewiduje się, że przy obecnym tempie rozwoju, w nieodległej przyszłości Kunowice wraz ze Słubicami będą stanowić funkcjonalną całość.

Zabudowa jednorodzinna znajduje się na terenie wszystkich sołectw i miasta na terenie gminy Słubice, w przeważającej części w formie rozproszonej na terenach wiejskich lub w formie osiedli w Słubicach.

Łącznie na terenie gminy Słubice na koniec 2019 roku było 2 310 budynków mieszkalnych wielorodzinnych i jednorodzinnych. Udział budynków mieszkalnych stanowi odpowiednio 37% tj. 865 budynki wielorodzinne, 63% tj. 1 445 budynki jednorodzinne (wolnostojące, typu bliźniak, szeregowy).

5. INFORMACJA O ILOŚCI I ROZMIESZCZENIU WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST NA TERENIE GMINY SŁUBICE–ANALIZA WYNIKÓW INWENTARYZACJI

5.1. Stan aktualny – wyniki inwentaryzacji

5.1.1. Posesje osób fizycznych

W poniższej części opracowania zastosowano określenie „osoby fizyczne” i „osoby prywatne” zamiennie. Są to mieszkańcy Gminy Słubice lub osoby posiadające tytuł prawny do budynku zlokalizowanego na terenie Gminy pokrytego wyrobami azbestowymi lub będące właścicielami nieruchomości, na terenie której są wyroby zmagazynowane lub przechowywane.

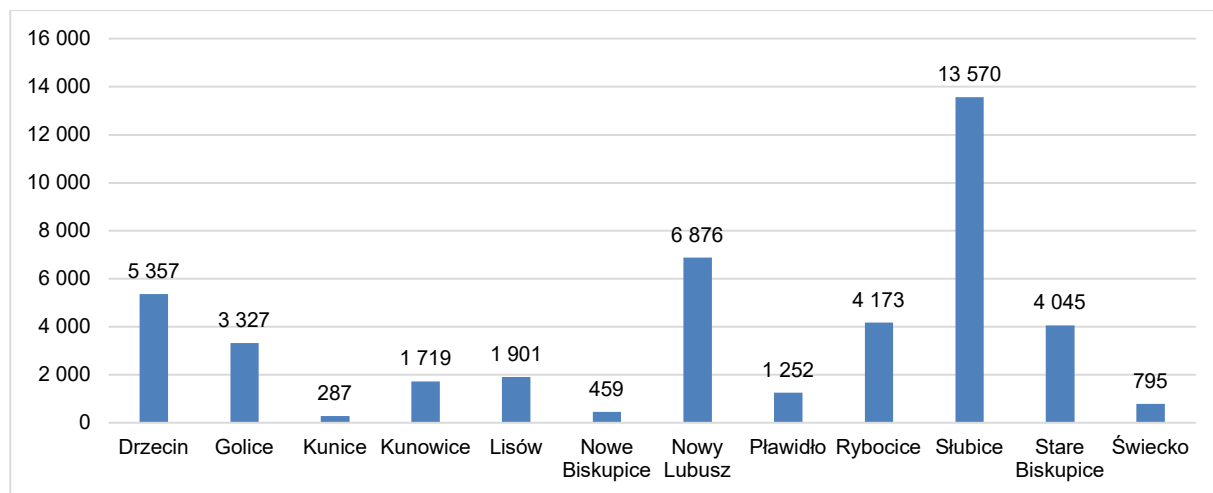
Według zaktualizowanej Bazy Azbestowej na koniec maja 2021 roku na obszarze gminy Słubice, na terenie należącym do osób fizycznych miejsca występowania azbestu zewidencjonowano na 373 obiektach mieszkalnych, gospodarczych, innych (wiata, kojec dla psa, skład drewna). Na niektórych posesjach zlokalizowanych jest po kilka obiektów pokrytych wyrobami zawierającymi azbest.

Tabela 3 Wyroby zawierające azbest na posesjach osób fizycznych na terenie gminy Słubice

Lp.	Obręb ewidencyjny	Ilość obiektów z wyrobami zawierającymi azbest	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest [m ²]	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest [kg]
1	Drzecin	41	5 357	80 355
2	Golice	33	3 327	49 905
3	Kunice	6	287	4 305
4	Kunowice	31	1 719	25 785
5	Lisów	32	1 901	28 515
6	Nowe Biskupice	12	459	6 885
7	Nowy Lubusz	31	6 876	103 140
8	Pławidło	32	1 252	18 780
9	Rybocice	30	4 173	62 595
10	Słubice	85	13 570	203 550
11	Stare Biskupice	22	4 045	60 675
12	Świecko	18	795	11 918
RAZEM		373	43 761	656 408

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest zlokalizowany na terenie gminy Słubice, przeprowadzonej kwiecień-maj 2021 r.

Łączną powierzchnię zinwentaryzowanych wyrobów zlokalizowanych na terenie należącym do osób fizycznych oszacowano na około 43 761 m², co po przeliczeniu według przelicznika Bazy Azbestowej daje 656,408 Mg. Należy pamiętać, iż przelicznik Bazy Azbestowej to 15, czyli 1 m² waży 15 kg.

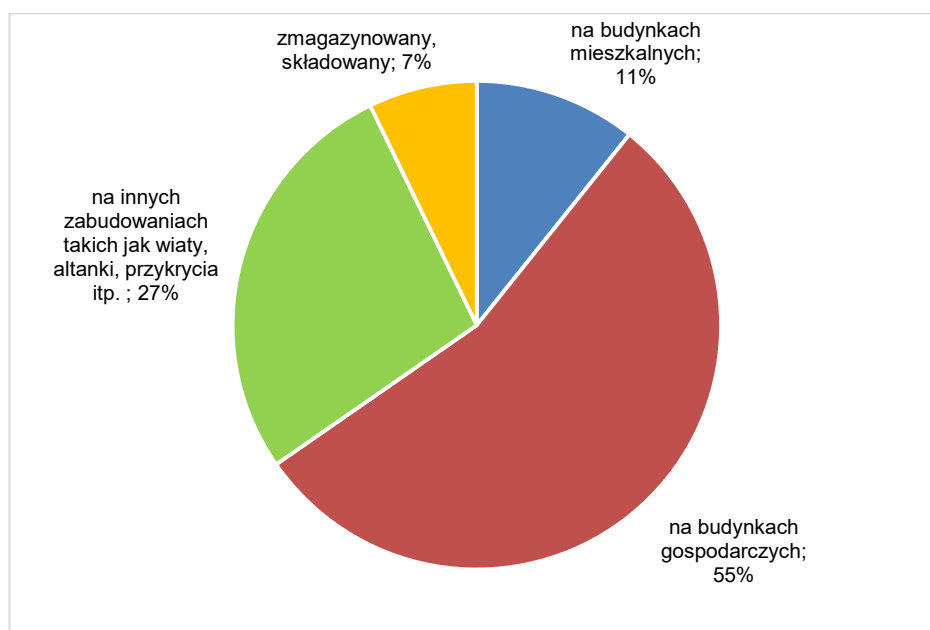
Rysunek 2 Ilość wyrobów azbestowych u osób fizycznych w poszczególnych obrębach ewidencyjnych Gminy Słubice (m²)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest zlokalizowany na terenie gminy Słubice, przeprowadzonej kwiecień-maj 2021 r.

Wyroby azbestowe zewidencjonowane u osób fizycznych zabudowane były:

- w 11% na budynkach mieszkalnych (na 37 obiektach – 4 701 m², co stanowi 70,515 Mg),
- w 55% na budynkach gospodarczych (na 234 obiektach – 23 892,5 m², co stanowi 358,387 Mg),
- w 27% na innych zabudowaniach takich jak wiaty, altanki, przykrycia obiektów gospodarczych itp. (na 68 obiektach – 12 017 m², co stanowi 180,255 Mg),
- zmagazynowane lub luzem (na 34 nieruchomościach – 3 150 m², co stanowi 47,250 Mg).

Należy zwrócić uwagę, iż na niektórych posesjach wyroby azbestowe zlokalizowane są zarówno na budynkach mieszkalnych jak i na budynkach gospodarczych.

Rysunek 3 Ilość wyrobów azbestowych zlokalizowanych na budynkach mieszkalnych, gospodarczych i innych należących do osób fizycznych na terenie gminy Słubice (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest zlokalizowany na terenie gminy Słubice, przeprowadzonej kwiecień-maj 2021 r.

Analizując zewidencjonowane wyroby azbestowe osób fizycznych podczas inwentaryzacji w terenie, obliczono, iż 66% znajdują się na dachach budynków mieszkalnych i gospodarczych, 27% to wyroby zawierające azbest stasowane jako przykrycie obiektów lub składów magazynowych, altanki, 7% to wyroby zmagazynowane lub zeskładowane luzem.

Poniżej w tabeli przedstawiono wyniki inwentaryzacji uwzględniając rodzaj wyrobów azbestowych.

Tabela 4 Ilość wyrobów zawierających azbest w obiektach będących własnością osób fizycznych

Lp.	Rodzaj wyrobu	Ilość obiektów pokrytych wyrobami azbestowymi	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest [kg]	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest [m ²]
1	Płyty płaskie cementowo - azbestowe	0	0	0
2	Płyty faliste cementowo - azbestowe	373	656407,5	43760,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest zlokalizowany na terenie gminy Słubice, przeprowadzonej kwiecień-maj 2021 r.

Jak wynika z tabeli powyżej wszystkie wyroby na terenie osób fizycznych stanowią płyty faliste. Nie zinwentaryzowano innych wyrobów azbestowych tj. płyt płaskich, rur wodociągowych, elementów izolacji itp.

5.1.2. Posesje osób prawnych

Osoba prawna to jednostka organizacyjna (np. Skarb Państwa, przedsiębiorstwo państwowe, bank, spółka kapitałowa, fundacja, spółdzielnia, stowarzyszenie) stworzona w określonych celach, której przepisy szczególne przyznają osobowość prawną i uznają ją za samodzielny podmiot prawa cywilnego, mający zdolność do występowania w obrocie prawnym jako podmiot praw i obowiązków.

Na terenie gminy Słubice zinwentaryzowano 65 lokalizacji wyrobów zawierających azbest należących do osób prawnych, w tym:

- Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolniczego OT w Gorzowie Wlkp.,
- Polski Związek Działkowców ROD Jutrzenka, Komes, Zorza,
- Zakład Administracji Mieniem Komunalnym w Słubicach,
- Spółdzielnia Mieszkaniowa w Słubicach,
- PKP Energetyka S.A.,
- Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna "Nowa Wieś",
- Kamienica Sp. z o.o. w Słubicach,
- Nadleśnictwo Rzepin.

Tabela 5 Wyroby zawierające azbest na posesjach osób prawnych na terenie gminy Słubice

Lp.	Obręb ewidencyjny	Ilość obiektów z wyrobami zawierającymi azbest	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest [m ²]	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest [kg]
1	Drzecin	1	50	750
2	Golice	1	1000	15 000
3	Kunice	0	0	0
4	Kunowice	0	0	0
5	Lisów	0	0	0

6	Nowe Biskupice	0	0	0
7	Nowy Lubusz	0	0	0
8	Pławidło	0	0	0
9	Rybcice	0	0	0
10	Słubice	63	4 777	71 235
11	Stare Biskupice	0	0	0
12	Świecko	0	0	0
RAZEM		65	5 827	86 985

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest zlokalizowany na terenie gminy Słubice, przeprowadzonej kwiecień-maj 2021 r.

Łączną powierzchnię zinwentaryzowanych wyrobów zlokalizowanych na terenie należącym do osób prawnych oszacowano na 5 827 m², co po przeliczeniu według przelicznika Bazy Azbestowej daje 86,985 Mg. Należy pamiętać, iż przelicznik Bazy Azbestowej to 15, czyli 1 m² waży 15 kg.

Wyroby azbestowe zewidencjonowane u osoby prawnej zabudowane były:

- w 0,21% na budynkach mieszkalnych (na 1 obiekcie – 10 m², co stanowi 0,150 Mg),
- w 3,60% na budynkach gospodarczych (na 3 obiektach – 172 m², co stanowi 2,580 Mg),
- w 96,19% na innych zabudowaniach tj. wiaty, altanki ogrodowe, przykrycia (61 obiektów – 5 645 m², co stanowi 84,255 Mg),

Rysunek 4 Ilość wyrobów azbestowych zlokalizowanych na budynkach mieszkalnych, gospodarczych i innych należących do osób prawnych na terenie gminy Słubice (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest zlokalizowany na terenie gminy Słubice, przeprowadzonej kwiecień-maj 2021 r.

Analizując zewidencjonowane wyroby azbestowe osób prawnych podczas inwentaryzacji w terenie, obliczono, iż 3,8% znajdują się na dachach budynków mieszkalnych i gospodarczych. Pozostałe 96,2% to wyroby zawierające azbest stosowane jako przykrycie altanki ogrodowej, wiat, przykryć innych obiektów.

Poniżej w tabeli przedstawiono wyniki inwentaryzacji uwzględniając rodzaj wyrobów azbestowych.

Tabela 6 Ilość wyrobów zawierających azbest w obiektach będących własnością osób prawnych

Lp.	Rodzaj wyrobu	Ilość obiektów pokrytych wyrobami azbestowymi	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest [kg]	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest [m ²]
1	Płyty płaskie cementowo - azbestowe	2	6810	454
2	Płyty faliste cementowo - azbestowe	62	80 145	5 343
3	Izolacja sieci elektrycznych	1	30	30

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest zlokalizowany na terenie gminy Słubice, przeprowadzonej kwiecień-maj 2021 r.

Jak wynika z tabeli powyżej ilość wyrobów azbestowych w postaci płyt azbestowych płaskich stanowi 3%, natomiast płyty faliste 95%. Na terenie gminy Słubice przy ul. Rzepińskiej znajdują się również wyroby w postaci izolacji sieci elektrycznej.

5.1.3. Podsumowanie

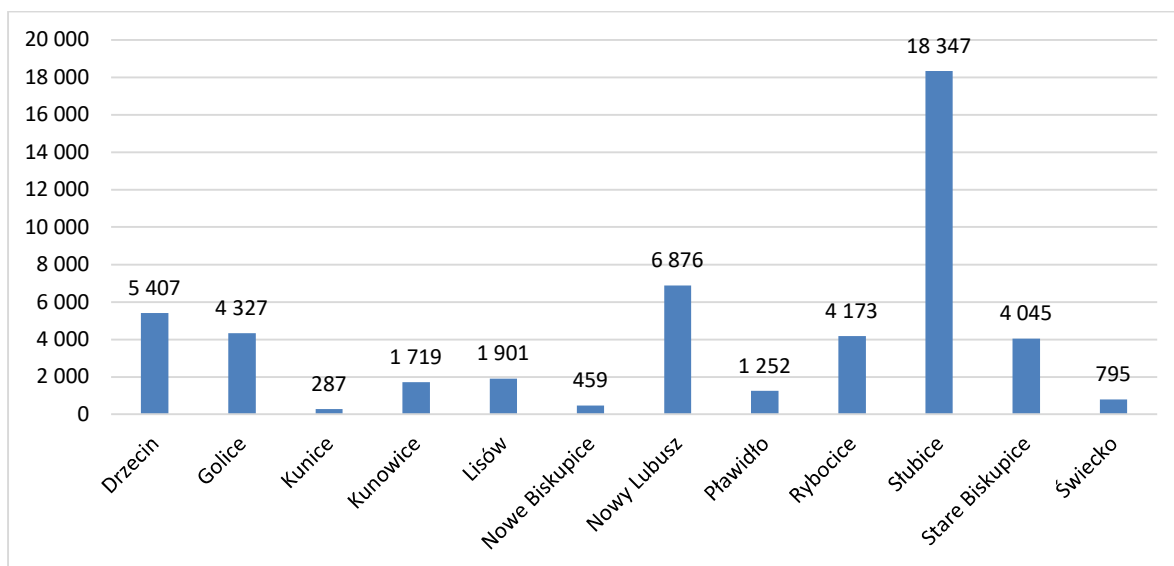
W sumie na terenie osób fizycznych i osób prawnych zewidencjonowano 245 posesji (438 obiektów), na których zlokalizowane są wyroby zawierające azbest, z czego:

- 373 obiekty zawierające 656,408 Mg (43 761 m²) wyrobów azbestowych u osób fizycznych, co stanowi 89% wszystkich wyrobów na terenie gminy Słubice,
- 65 obiektów zawierające 86,985 Mg (5 827 m²) na posesji będącej we władaniu osób prawnych, co stanowi 11%, wszystkich wyrobów na terenie gminy Słubice.

Tabela 7 Wyroby zawierające azbest na posesjach osób fizycznych i prawnych na terenie gminy Słubice

Lp.	Obręb ewidencyjny	Ilość obiektów z wyrobami zawierającymi azbest	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest [m ²]	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest [kg]
1	Drzecin	42	5 407	81 105
2	Golice	34	4 327	64 905
3	Kunice	6	287	4 305
4	Kunowice	31	1 719	25 785
5	Lisów	32	1 901	28 515
6	Nowe Biskupice	12	459	6 885
7	Nowy Lubusz	31	6 876	103 140
8	Pławidło	32	1 252	18 780
9	Rybocice	30	4 173	62 595
10	Słubice	148	18 347	274 785
11	Stare Biskupice	22	4 045	60 675
12	Świecko	18	795	11 918
RAZEM		438	49 588	743 393

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest zlokalizowany na terenie gminy Słubice, przeprowadzonej kwiecień-maj 2021 r.

Rysunek 5 Ilość wyrobów azbestowych w poszczególnych obrębach ewidencyjnych Gminy Słubice (m²)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest zlokalizowany na terenie gminy Słubice, przeprowadzonej kwiecień-maj 2021 r.

Biorąc pod uwagę ilość wyrobów zawierających azbest w m², najwięcej zinwentaryzowano na terenie miasta Słubice (37%), sołectw Nowy Lubusz (14%), Drzecin (11%), Rybocice (8%), Stare Biskupice (8%), Golice (9%), Lisów (4%), Kunowice (3%), Pławidło (3%), Świecko (2%), Kunice (1%), Nowe Biskupice (1%).

Tabela 8 Rodzaj budynku na których znajdują się wyroby zawierające azbest na terenie gminy Słubice

Rodzaj obiektu	Ilość obiektów z wyrobami zawierającymi azbest	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest [m²]	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest [kg]
na budynkach mieszkalnych	38	4 711	70 665
na budynkach gospodarczych	237	24 065	360 968
na innych zabudowaniach takich jak wiaty, altanki, przykrycia itp.	129	17 662	264 510
zmagazynowany, składowany	34	3 150	47 250
razem	438	49 588	743 393

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest zlokalizowany na terenie gminy Słubice, przeprowadzonej kwiecień-maj 2021 r.

Wyroby azbestowe zewidencjonowane na terenie gminy Słubice zlokalizowane były:

- w 10% na budynkach mieszkalnych (na 38 obiektach – 4 711 m², co stanowi 70,665 Mg),

- w 50% na budynkach gospodarczych (na 237 obiektach –24 065 m², co stanowi 360,968 Mg),
- w 34% na innych zabudowaniach takich jak wiaty, altanki, przykrycia obiektów gospodarczych itp. (na 129 obiektach – 17 662 m², co stanowi 264,510 Mg),
- w 6% wyroby zmagazynowane lub luzem (na 34 nieruchomościach – 3 150 m², co stanowi 47,250 Mg).

Z inwentaryzacji osób fizycznych i prawnych posiadających wyroby zawierającymi azbest wynika, iż płyty cementowo - azbestowe faliste stanowią 99% wyrobów azbestowych tj. 49 103,5 m², natomiast pozostały 1% stanowią płyty cementowo - azbestowe płaskie stanowią 454 m², oraz izolacja sieci elektrycznej ok. 30 m².

Tabela 9 Rodzaj wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Słubice

Lp.	Rodzaj wyrobu	Ilość obiektów pokrytych wyrobami azbestowymi	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest [kg]	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest [m ²]
1	Płyty płaskie cementowo - azbestowe	2	6810	454
2	Płyty faliste cementowo - azbestowe	435	736 552,5	49 103,5
3	Izolacja sieci elektrycznych	1	30	30

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest zlokalizowany na terenie gminy Słubice, przeprowadzonej kwiecień-maj 2021 r.

Szczegółowy wykaz obiektów będących własnością osób fizycznych i prawnych, zawierających wyroby azbestowe przedstawiono w załączniku do niniejszego opracowania (na podstawie danych inwentaryzacyjnych).

5.2. Ocena stanu technicznego i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest (na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji oraz danych przekazanych przez administratorów budynków mieszkalnych)

Stan techniczny wyrobów zawierających azbest zabudowanych w posesjach i obiektach gospodarczych będących własnością osób fizycznych i prawnych oszacowano na podstawie wizji lokalnej i oględzin obiektów. Z oceny tej wynika, że są to w większości wyroby starsze niż 20 lat, w części bez powłok zabezpieczających.

Tabela 10 Ocena stanu technicznego wyrobów zawierających azbest w obiektach będących własnością osób fizycznych i prawnych, zlokalizowanych na terenie gminy Słubice

Stopień pilności	Ilość obiektów [szt.]	Powierzchnia materiałów [m ²]	Ilość materiałów [kg]
I stopień pilności	26	2 544	38 160
II stopień pilności	98	22 704	340 560
III stopień pilności	314	24 339,5	364 672,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest zlokalizowany na terenie gminy Słubice, przeprowadzonej kwiecień-maj 2021 r.

Z zestawień zamieszczonych powyżej wynika, iż 50% wyrobów zawierających azbest zlokalizowanych na terenie gminy Słubice należy do III stopnia pilności (następna ocena stanu technicznego do 2026 r.), 45% obiektów należy do II stopnia pilności (następna ocena stanu technicznego do 2023 r.), Pozostałe 5% stanowią obiekty o I stopniu pilności, co oznacza usunięcie wyrobów zawierających azbest w trybie pilnym.

5.3. Realizacja Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Słubice w latach 2016-2020

W latach 2016 – 2020 na usuwanie i unieszkodliwianie azbestu na terenie gminy Słubice przeznaczono dofinansowanie WFOŚiGW w Gorzowie Wlkp. w kwocie 173 879,08 zł, w tym:

- 2016 rok, dofinansowanie w kwocie 31 373,44 zł, ilość unieszkodliwionego azbestu 84,94 Mg,
- 2017 rok dofinansowanie w kwocie 41 698,80 zł, ilość unieszkodliwionego azbestu 126,36 Mg,
- 2018 rok, dofinansowanie w kwocie 60 000,00 zł, ilość unieszkodliwionego azbestu 116,05 Mg.
- 2019 rok, dofinansowanie w kwocie 28 873,52 zł, ilość unieszkodliwionego azbestu 55,526 Mg,
- 2020 rok, dofinansowanie w kwocie 11 933,32 zł, ilość unieszkodliwionego azbestu 50,00 Mg.

Łącznie o okresie lat 2016-2020 unieszkodliwiono 432,876 Mg wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Słubice.

6. ZASADY POSTĘPOWANIA Z ODPADAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST

6.1. Ogólne zasady postępowania z wyrobami zawierającymi azbest

Azbest jako materiał niebezpieczny podlega szczególnemu traktowaniu. Odpady zawierające azbest powinny być utylizowane w odpowiednio do tego celu przystosowanych miejscach (składowiskach).

W zakresie sposobu użytkowania i warunków usuwania wyrobów zawierających azbest obowiązują następujące przepisy:

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 roku w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649) zmienione Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 162, poz. 1089) Rozporządzenia te nakładają na właściciela nieruchomości, na której zlokalizowane są wyroby zawierające azbest do:
- prowadzenia okresowej kontroli stanu tych wyrobów,
- sporządzania sprawozdania z tych kontroli w postaci tzw. „oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest”,
- przekazywania wyników kontroli organowi nadzoru budowlanego.

Ponadto w celu bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest właściciel nieruchomości winien:

- zabezpieczyć przez zabudowę przestrzeni, na której znajdują się wyroby azbestowe lub poprzez pokrycie wyrobów szczelną powłoką,
- wyeliminować wszelkie prace związane z obróbką mechaniczną przy pracach zabezpieczających,

W przypadku podjęcia decyzji o zabezpieczeniu lub usunięciu wyrobów zawierających azbest winien zgłosić prace do właściwego organu administracji architektoniczno – budowlanej.

Wykonawca prac polegających na zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest zobowiązany jest do:

- posiadania odpowiednich zezwoleń/pozwoleń/decyzji w zakresie gospodarowania odpadami niebezpiecznymi (zgodnie z obowiązującą ustawą o odpadach),
- przeszkolenia wszystkich pracowników zatrudnionych przy pracach związanych z zabezpieczaniem lub usuwaniem wyrobów zawierających azbest w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przestrzegania procedur dotyczących bezpiecznego postępowania,
- opracowania szczegółowego planu prac usuwania wyrobów zawierających azbest,
- posiadania niezbędnego wyposażenia technicznego i socjalnego zapewniającego prowadzenie prac zgodnie z ustalonym planem oraz zabezpieczeń pracowników i środowiska przed narażeniem na działanie azbestu,
- zgłoszenia planowanych prac właściwemu organowi nadzoru budowlanego, właściwemu inspektorowi sanitarnemu oraz właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy – w terminie co najmniej 7 dni przed przystąpieniem do prac.

Ponadto wykonawca prac winien:

- izolować od otoczenia obszar prac, przez zastosowanie osłon zabezpieczających przenikanie azbestu do środowiska,
- ogrodzić teren prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od traktów komunikacyjnych dla osób pieszych,
- umieścić w strefie prac tablice informacyjne (informujące o azbecie),
- zastosować środki techniczne ograniczające do minimum emisje azbestu do środowiska.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 roku w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. z 2005

roku Nr 216 poz. 1824) Rozporządzenie to szczegółowo określa sposób postępowania oraz obowiązki wykonawcy prac związanych z zabezpieczeniem bądź usunięciem wyrobów zawierających azbest w zakresie organizacji terenu prac, bezpieczeństwa pracowników i środowiska.

6.2. Zakres bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest

Podstawą bezpiecznego postępowania z materiałami zawierającymi azbest jest eliminacja lub co najmniej minimalizacja ryzyka emisji włókien azbestu do atmosfery. Zatem dopuszczalna jest eksploatacja materiałów zawierających azbest w dobrym stanie technicznym, o nieuszkodzonej powierzchni, ewentualnie odpowiednio zabezpieczonej. Prawo zakłada dwie metody zabezpieczenia. Pierwsza metoda polega na odizolowaniu wyrobów od otoczenia poprzez obudowanie ich pyłoszczelną przegrodą wykonaną np. ze sklejki lub płyt gipsowych. Druga metoda – kapsulacja – to pokrycie powierzchni przedmiotowych wyrobów specjalnymi substancjami impregnującymi uniemożliwiającymi kruszenie lub tworzącymi powłoki na powierzchni materiałów, zabezpieczające przed odrywaniem się zewnętrznych cząstek wyrobu – włókien azbestu do otoczenia. Czas użytkowania prawidłowo zabezpieczonych płyt azbestowo-cementowych określony został przez producentów na 30 lat. Miało to niewątpliwie znaczenie przy ustalaniu ostatecznego terminu realizacji oczyszczenia kraju z azbestu, wyznaczonego na 31 grudnia 2032 roku. Regulacje prawne od 25 stycznia 2011 roku zakładają dwa wyjątki od ostatecznego terminu eliminacji azbestu:

1. Przewiduje się możliwość wykorzystywania bez ograniczeń czasowych dróg utwardzonych odpadami azbestowymi przed wejściem w życie zakazu ich stosowania, po trwałym zabezpieczeniu przed emisją włókien azbestu. Stan drogi zabezpieczonej podlega stałej kontroli.
2. Zdecydowano również o możliwości pozostawienia w ziemi bez ograniczeń czasowych rur azbestowo – cementowych i elementów wyłączonych z użytkowania instalacji ciepłowniczych, wodociągowych, kanalizacyjnych i elektroenergetycznych podziemnych w przypadku gdy ich usytuowanie nie naraża na kontakt człowieka. Występowanie rur a – c pod powierzchnią ziemi nie powoduje emisji więc nie stwarza żadnego zagrożenia, które z kolei z pewnością miałyby miejsce podczas próby ich usuwania.

Z uwagi na powszechne występowanie wyrobów azbestowych i wynikające z tego zagrożenia, ich dalsze użytkowanie wiąże się ze stałą kontrolą oraz spełnianiem nałożonych prawem obowiązków przez właścicieli, zarządców lub użytkowników obiektów z zabudowanym azbestem.

Jednym z zobowiązań jest przeprowadzanie kontroli stanu technicznego tych. Pierwszej oceny należało dokonać w terminie do 15 maja 2005 roku zgodnie z obowiązującym wówczas prawem. Właściciele lub zarządcy, którzy spełnili ten obowiązek – sporządzają kolejne „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” w terminach wynikających z warunków poprzedniej „Oceny...” – tzn.: do 5-ciu lat, – jeżeli wyroby zawierające azbest są w dobrym stanie technicznym, do 1-go roku, – jeżeli przy poprzedniej „Ocenie stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” ujawnione zostały drobne (do 3% powierzchni wyrobów) uszkodzenia lub do 30 dni od przeprowadzenia prac zabezpieczających wyroby. Zabudowane materiały budowlane, które posiadały lub posiadają duże i widoczne uszkodzenia – powinny zostać bezzwłocznie usunięte. Sporządzony dokument powinien być przechowywany do czasu wykonania następnej oceny. Arkusz „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” stanowi załącznik do niniejszego opracowania.

Właściciel lub zarządca zobowiązany jest również do przeprowadzenia inwentaryzacji (spisu z natury) wyrobów zawierających azbest. Wyniki inwentaryzacji powinny służyć do sporządzenia stosownej informacji, którą osoby fizyczne są zobowiązane przekazywać wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta – właściwemu dla miejsca znajdowania się budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu z wyrobami zawierającymi azbest. Informacje przedkłada się corocznie do 31 marca, celem wykazania ewentualnych zmian w ilości posiadanych wyrobów zawierających azbest – co pozwoli na ocenę zagrożenia dla ludzi i środowiska w danym rejonie. Wzór „*Informacji o wyrobach zawierających azbest*” stanowi załącznik do niniejszego opracowania.

Instalacje lub urządzenia zawierające azbest bądź pomieszczenia, w których one się znajdują oraz użytkowane bez zabezpieczenia drogi i pozostawione w ziemi wyłączone z użytkowania rury azbestowo – cementowe należy oznakować odpowiednim znakiem ostrzegawczym dla azbestu.

Ponadto, dla każdego pomieszczenia, w którym znajdują się instalacje lub urządzenia zawierające azbest właściciel lub zarządca powinien opracować plan kontroli jakości powietrza (monitoringu), a jego wyniki uwzględnić przy dalszej eksploatacji lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest. Wskazane jest również opracowanie wspomnianego planu kontroli dla wyrobów zawierających azbest o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m³ (tzw. „miękkie”), lub zawierających azbest krokidolit, a także jeżeli istnieje uzasadniona obawa dużej emisji azbestu do środowiska. Przez cały czas użytkowania wyrobów zawierających azbest w obiekcie lub nieruchomości, właściciel lub zarządca ma obowiązek przeprowadzania bieżącej kontroli stanu oraz konserwacji tych wyrobów. Pracownicy dokonujący takich prac i czynności powinni być odpowiednio przeszkoleni w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, a także odpowiednio wyposażeni we właściwą odzież i środki ochronne.

6.3. Ogólne zasady postępowania przy pracach naprawczych oraz demontażu wyrobów zawierających azbest

Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że pewna część prac polegających na usuwaniu z budynków mieszkalnych elewacyjnych płyt azbestowo-cementowych, wykonywana jest na życzenie mieszkańców, bez wcześniejszego rozpoznania zagrożeń i rzeczywistej potrzeby takich prac. Tak, więc dochodzi do sytuacji, w której wyroby z azbestocementu są usuwane w niewłaściwy sposób. Już sama destrukcja powierzchni płyt azbestowo-cementowych przy użyciu szczotki drucianej, stosowanej dla oczyszczenia powierzchni płyt, w zależności od siły docisku i spoistości ścieranej płyty powodować może zanieczyszczenie od 1.000 do powyżej 50.000 wł/m³.

Brak uszczelnienia otworów okiennych i inne błędy w organizacji pracy gwarantują przedostawanie się wytworzonych podczas demontażu pyłów azbestu do wnętrza budynku.

Można, więc wyrazić opinię, że większe zagrożenie pyłami azbestu powoduje nieumiejętny demontaż wyrobów z azbestem niż właściwa eksploatacja tych wyrobów.

Przyjmuje się, że wyroby zawierające azbest w budynku nie są automatycznie zagrożeniem dla jego mieszkańców, więc nie powinny być bezwzględnie usuwane z obiektu. Usuwanie tych wyrobów nieodłącznie związane jest z pewnym ich uszkodzaniem w trakcie demontażu, a więc ryzykiem przejściowego wzrostu zanieczyszczenia powietrza pyłami azbestu w strefach pracy (pośrednio wokół budynku lub w jego wnętrzu). Ryzyko to powinno być minimalizowane przez „wyspecjalizowanych wykonawców” i specjalistyczne, a więc kosztowne techniki pracy. Jednak „oszczędna” i jednocześnie „bezpieczna” forma realizacji prac nie jest możliwa. Z tego względu

decydujące znaczenie ma odpowiednia kwalifikacja wyrobów pod względem bezpieczeństwa i prawidłowa ocena kiedy należy je usunąć.

Wśród sposobów eliminacji zagrożeń, które przewiduje się dla budynków z wyrobami azbestowymi, wyróżnia się, więc następujące główne kierunki działań:

całkowite usunięcie wyrobów Jest to kosztowne, ale radykalne rozwiązanie problemu, wymaga specjalistycznych narzędzi, stwarza nowe problemy-wytworzenie „niebezpiecznych odpadów” oraz powoduje okresowo wzrost pyłów azbestu w otoczeniu, których minimalizacja wymaga zaangażowania kosztownej techniki. „Usuwanie wyrobów zawierających azbest” nie może być „zasadą”, wyborem stosowanym jako rozwiązanie „ogólne” dla wszystkich sytuacji (ze względów ekonomicznych a także ograniczonych możliwości gospodarowania i składowania odpadów). Polecane byłoby, zatem „rozłożenie ” tego sposobu postępowania w czasie.

impregnowanie wyrobów z azbestem Pomalowanie wyrobów odnosić się może wyłącznie do wyrobów we względnie dobrej kondycji technicznej. Polecane może być np. dla tych wyrobów, które mogą przenieść dodatkowe zwiększenie ciężaru, których powierzchnia jest czysta lub może być odczyszczona i może przyjąć powłokę ochronną. Metodą tą, powinny być objęte wyroby azbestowo-cementowe, będące w dobrym stanie „technicznym” w obiektach, które nie wymagają termo-modernizacji. Opisywane postępowanie jest rozwiązaniem tymczasowym, które jednocześnie „przesuwa” problem „azbestu” w czasie a nie rozwiązuje go całkowicie, gdyż wyrób azbestowy pozostaje w budynku, zobowiązując właściciela do okresowych przeglądów („ocen”) tego wyrobu. Na Zachodzie powszechnie stosuje się to rozwiązanie dla przedłużenia żywotności zarówno wyrobów azbestowo-cementowych będących w dobrej kondycji technicznej, czekając na zużycie wyrobów, planowany, większy remont jak też w obiektach przemysłowych azbestowych dla konserwacji izolacji, wyrobów azbestowych „miękkich”. Co do pokryć dachowych z „eternitu”, najmłodsze wyroby montowano zgodnie z prawem jeszcze na przełomie 1998/9 roku jest więc nieco inaczej niż na Zachodzie (nie akcentując nadmiernie różnicy wyposażenia wykonawców robót i przeznaczanych na ten cel środków). Formalnie, impregnację wyrobów „miękkich” należy stosować jako rozwiązanie doraźne, używając preparatów „wglębnie penetrujących”, a posiadających aprobatę techniczną ITB. Założyć jednocześnie trzeba, że wyroby te, mimo impregnacji, w określonej perspektywie czasowej zostaną usunięte.

stosowanie barier pyłowych. Stosowanie barier pyłowych ze ścianek działowych, szczelnych sufitów podwieszanych, oddzielających hermetycznie wyroby z azbestem od otoczenia. Rozwiązanie to, podobnie jak rozwiązanie z punktu 2 jest doraźnym zmniejszeniem zagrożeń, przesuwając problem w czasie, umożliwiając eksploatację obiektu bez kosztownych prac specjalistycznych polegających na usuwaniu wyrobu. Ma ono większe zastosowanie w obiektach przemysłowych W Polsce na ogół nie jest ono popularne.

W odniesieniu do wyboru tych metod, w szczególności zaś sposobów zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, uznać należy, że żaden przepis prawny nie został tu przyjęty a ogólną przesłanką kwalifikowania wyrobów do „niezwłocznego usunięcia lub dalszej ich eksploatacji jest wynik „oceny” wyrobu. Przygotowana „ocena” nie orzeka o wyborze prac naprawczych.

Decyzję, co do szczegółowych metod wyboru postępowania należałoby podjąć po uwzględnieniu bardzo wielu czynników skłaniających się na: stan wyrobów, warunków jego eksploatacji, kalkulację kosztów prawidłowo wykonanych prac „naprawczych ” lub ich demontażu.

Z dużym przybliżeniem, które ma wyjaśnić podejście do problemu, a nie stanowi zarazem uniwersalnego rozwiązania, można przyjąć, że: wyroby „twarde” (azbestowo-cementowe) zastosowane na zewnątrz budynków, o ile spełniają swoją funkcję (np. pokrycie dachowe jest szczelne, elewacja nie jest spękana) mogą być pozostawione w obiekcie bez usuwania, ale

powinny być pokryte odpowiednimi powłokami ochronnymi (o ile wcześniej tego nie uczyniono). Dotyczy to sytuacji, gdy budynek posiada wystarczającą warstwę izolacji cieplnej, spełniając aktualne wymagania normowe. Jeśli wymagań izolacji cieplnej obiekt nie spełnia, a elewacja jest w dobrym stanie technicznym, właściciel sam powinien zdecydować, czy w ramach czekającej go termomodernizacji, może ponieść dodatkowe koszty związane z usunięciem i unieszkodliwieniem posiadanych wyrobów azbestowych. Sytuacja wydaje się oczywista, gdy opisywana elewacja jest technicznie zużyta a termiczna izolacyjność ścian niewystarczająca-po usunięciu elewacji wykonać należy termomodernizację. Wyroby tzw. „miękkie” np. izolacje azbestowe, tektury, sznury itp. oraz wyroby znajdujące się wewnątrz obiektów (kontaktujące się z powietrzem wewnętrznym), zwłaszcza wyroby w obiektach przeznaczonych na pobyt stały-zazwyczaj uzyskują tak dużą liczbę punktów we wspomnianych „ocenach”, że należy je z obiektów usunąć.

Zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami do zabezpieczeń wyrobów budowlanych zawierających azbest powinny być stosowane środki impregnujące, które uzyskały aprobatę techniczną ITB:

- ZUAT-15A/1.12/2002 „Wyroby do zabezpieczania elewacyjnych i dachowych płyt azbestowo-cementowych w istniejących obiektach budowlanych”
- ZUAT-15A/1.13 „Wyroby do zabezpieczania zawierających azbest elementów istniejących obiektów budowlanych (z wyjątkiem elewacyjnych i dachowych płyt azbestowo-cementowych)”.

7. WSKAZANIE MOŻLIWOŚCI I ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

7.1. Oszacowanie kosztów usunięcia azbestu z obiektów budownictwa indywidualnego

Na ogólne koszty likwidacji azbestu składają się różne elementy, wynikające z poszczególnych etapów działań, jakie należy wykonać dla bezpiecznego i zgodnego z przepisami prawnymi rozwiązania problemu. Do takich etapów należą:

- fizyczny demontaż rozbiórka obiektów (lub ich części), w których występują materiały zawierające azbest,
- magazynowanie powstałych odpadów w miejscu demontażu lub w punkcie zbiorczym ustalonym na czas prac w rejonie ich prowadzenia,
- transport stosownie zabezpieczonych odpadów przez odpowiednio przystosowane pojazdy posiadające atest ADR. Transport odbywa się na trasie miejsca wytworzenia – miejsca magazynowania – miejsca ostatecznej utylizacji (składowania),
- składowanie odpadów niebezpiecznych – utylizacja.

Koszty usunięcia wyrobów azbestowych oszacowano na podstawie informacji uzyskanych od specjalistycznych firm zajmujących się kompleksowo demontażem wyrobów zawierających azbest i usunięciem odpadów azbestowych (transport do miejsca unieszkodliwiania).

Z uzyskanych informacji wynika, że całkowity koszt usunięcia wyrobów azbestowych – demontaż, transport, składowanie waha się w granicach 25-50 zł za m² wyrobów azbestowych. Skala kosztów wynika z wielu czynników, między innymi od miejsca zabudowania wyrobów azbestowych, wysokości obiektu, rodzaju i ilości demontowanych elementów. Np. demontaż, pakowanie, transport i unieszkodliwianie pokryć dachowych z płyt azbestowo-cementowych (eternitu) oraz płyt osłonowych wynosi średnio około 30 zł za 1 m². Skuwanie natrysku azbestowo-cementowego (torkretu) jest już znacznie droższe (35 do 75 zł za 1 m²). Ceny powyższe obejmują

wszystkie czynności związane z usuwaniem azbestu i z reguły mogą być negocjowane. W sprzyjających warunkach, w zależności od warunków lokalnych, możliwe są upusty w wysokości nawet 20-25%. Te, stosunkowo wysokie ceny wynikają z warunków, jakie musi spełniać przedsiębiorca usuwający azbest oraz nakładów z tym związanych. Składają się na nie koszty związane m.in. z uzyskaniem odpowiednich decyzji, specjalistycznym szkoleniem pracowników, przygotowaniem i zabezpieczeniem miejsca pracy, środkami ochrony osobistej dla pracowników oraz specjalistycznych narzędzi i materiałów stosowanych w pracach remontowych. Ponadto nadzór nad pracami musi być prowadzony przez specjalistów, a ewentualne badania potwierdzające prawidłowość wykonania prac wykonane przez laboratoria akredytowane. Także odpady do transportu muszą być bardzo dobrze zabezpieczone i oznakowane w specjalny sposób, a sam transport może być dokonany wyłącznie przez firmę posiadającą odpowiednie zezwolenie. Wszystko to generuje znacznie wyższe koszty niż w przypadku typowych prac budowlanych. Istotnym składnikiem ceny są koszty składowania. Jedyną dopuszczalną formą ostatecznego unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest składowanie na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Ze względu na określone przepisami warunki składowania koszty są stosunkowo wysokie i w zależności od ilości składowanych odpadów wynoszą najczęściej od 200 do 400 zł za tonę.

Cena ta musi uwzględniać relatywnie wysokie opłaty za umieszczenie odpadów na składowisku, wnoszone na konto urzędów marszałkowskich jako opłaty za korzystanie ze środowiska. Należy wyraźnie stwierdzić, że prawidłowe spełnienie warunków określonych przepisami jest kosztowne. W tej sytuacji, podejmując decyzję o usunięciu wyrobów zawierających azbest należy znaleźć odpowiednią firmę oraz źródła finansowania inwestycji.

SKŁADOWISKA ODPADÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST W ODLEGŁOŚCI do 200 km OD TERENU GMINY SŁUBICE:

Województwo lubuskie:

Składowisko odpadów zawierających azbest, Chróścik gmina Gorzów Wlkp., zarządca: Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o., 66-400 Gorzów Wielkopolski, ul. Teatralna 49 tel. 95 722 53 85

Województwo wielkopolskie:

Składowisko odpadów niebezpiecznych, Konin, zarządca: Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o., 62-510 Konin, ul. Sulańska 11 tel. 63 249 36 24

Województwo dolnośląskie:

Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Trzebczu, zarządca: Przedsiębiorstwo Gospodarki Miejskiej Sp. z o.o. 59-100 Polkowice, ul. Dąbrowskiego 2 tel. 76 846 29 11

Z uzyskanych informacji od firm działających na terenie województwa lubuskiego w zakresie demontażu, transportu i utylizacji wyrobów zawierających azbest wynika iż aktualnie odpady zawierające azbest wożone są na składowisko w Chróściku (Gorzów Wlkp.) i Trzebczu (Polkowice).

Do dalszego oszacowania kosztów usunięcia wyrobów azbestowych z obiektów budownictwa indywidualnego przyjęto przeciętny koszt na poziomie:

- Średni koszt demontażu, transportu 1 m² pokryć dachowych zawierających azbest wynosi 25 zł/m² (około 400 zł/Mg)
- Średni koszt składowania na składowisku: 400 zł/Mg odpadu

w związku z powyższym sumaryczne koszty usunięcia 1 Mg przedmiotowych wyrobów mogą się kształtować na poziomie około 800 zł/Mg.

Szacunkowe całkowite koszty usunięcia płyt azbestowo-cementowych z terenu gminy Słubice wyniosą:

743,393 Mg x 800 zł/Mg = 594 714,40 zł

VAT 8% 47 577,15 zł

Razem 642 291,55 zł

Całkowity koszt usunięcia wszystkich wyrobów azbestowych z terenu gminy Słubice może wynieść około 642 291,55 zł.

Powyższa kwota jest jedynie wstępnym szacunkiem. Kwota ta nie uwzględnia dodatkowych kosztów, jakie musi ponieść właściciel posesji w związku z usuwaniem azbestu (nowe pokrycie dachowe – zakup materiałów, robocizna).

Zaleca się, aby usuwanie wyrobów azbestowych np. dachy, ściany budynków, było połączone z termomodernizacją obiektów – jeżeli są to budynki mieszkalne.

7.2. Źródła pozyskiwania środków finansowych na usuwanie azbestu

Zgodnie z założeniami „Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009 – 2032” koszty związane z usunięciem wyrobów zawierających azbest mają być finansowane przez właścicieli – zarządców obiektów, w tym prywatnych właścicieli obiektów z wyrobami zawierającymi azbest.

Inicjatywy samorządu terytorialnego, zmierzające do sukcesywnego usuwania wyrobów azbestowych i likwidacji skutków ich szkodliwości dla mieszkańców i środowiska dają możliwości dofinansowania powyższych działań z funduszy jednostek samorządowych, środków celowych funduszy ekologicznych a także ze środków funduszy Unii Europejskiej.

Stąd też rola samorządu w pozyskiwaniu funduszy na wsparcie realizacji programu usuwania wyrobów azbestowych z terenu gminy miejskiej ma istotne znaczenie, w szczególności dla prywatnych właścicieli obiektów, dla których usunięcie wyrobów zawierających azbest i w następstwie odnowa pokryć dachowych/elewacyjnych obiektów w większości przekracza ich możliwości finansowe.

„Program oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009 – 2032” przewiduje następujące podstawowe instrumenty dofinansowania demontażu, transportu i unieszkodliwiania usuniętych wyrobów zawierających azbest:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
- Fundusze Unii Europejskiej
- Bank Ochrony Środowiska S.A.

W poniższych rozdziałach podaje się informacje nt. instrumentów finansowania działań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest, dostępnych w województwie lubuskim.

7.2.1. Instrumenty oferowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

WFOŚiGW na podstawie umowy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) realizuje na terenie województwa lubuskiego Program Priorytetowy p.t.: „SYSTEM - Wsparcie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez WFOŚiGW. Część 1) Usuwanie wyrobów zawierających azbest”.

Beneficjenci

Beneficjentami Programu mogą być wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego podejmujące realizację przedsięwzięć z zakresu usuwania azbestu, które:

- przeprowadziły inwentaryzację wyrobów zawierających azbest,
- posiadają aktualny program usuwania azbestu zatwierdzony przez Radę Miasta.

Jednostki samorządu terytorialnego realizujące Program przeprowadzają procedury związane z wyłonieniem wykonawcy zadania zgodnie z Prawem Zamówień Publicznych.

Jednostki samorządu terytorialnego pośredniczące w przekazywaniu dofinansowania ostatecznemu odbiorcy stosują zasady pomocy publicznej i są zobowiązane do zapewnienia zgodności pomocy publicznej z zasadami jej udzielania oraz realizacji innych obowiązków podmiotu udzielającego pomocy.

Koszty kwalifikowane

Maksymalny koszt usunięcia 1 Mg odpadu nie może przekroczyć 600 zł.

Koszty kwalifikowane są to koszty niezbędne do osiągnięcia efektu ekologicznego i obejmują wyłącznie koszty demontażu, zbierania, transportu i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest, a także są zgodne z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.

7.2.2. Instrumenty oferowane przez BOŚ we współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Przedmiot kredytowania

Eliminacja odpadów azbestowych z obiektów budowlanych i tymczasowych obiektów budowlanych, obejmująca demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów budowlanych zawierających azbest z powierzchni dachowych i elewacyjnych.

Procedura

kredyty dla osób fizycznych i osób prawnych (z wyłączeniem jednostek samorządu terytorialnego) oraz dla wspólnot mieszkaniowych, będących właścicielami lub zarządcami obiektów budowlanych lub tymczasowych obiektów budowlanych oraz dla ich współwłaścicieli lub użytkowników (pod warunkiem zgody właścicieli na wykonanie prac).

Warunki kredytowania

- kwota kredytu: do 100 tys. zł, lecz nie więcej niż 100% wartości przedsięwzięcia,
- okres realizacji: do 6 miesięcy od dnia postawienia kredytu do dyspozycji kredytobiorcy
- okres kredytowania: do 5 lat
- okres karencji: do 6 miesięcy licząc od daty zakończenia zadania określonej w umowie kredytu

- oprocentowanie: zmienne, aktualnie: WIBOR 3M pomniejszony o 0,5 p.p., lecz nie mniej niż 3,5% w skali roku
- prowizja:
 - osoby fizyczne, mikroprzedsiębiorstwa, wspólnoty mieszkaniowe – od 1,5% kwoty kredytu, jednak nie mniej niż 200,- zł
 - podmioty segmentu samorządów i finansów publicznych – od 1,5% kwoty kredytu, jednak nie mniej niż 1.000,- zł

8. OKREŚLENIE ZADAŃ DO REALIZACJI NA OKRES PROGRAMOWANIA. HARMONOGRAM WDRAŻANIA SYSTEMU

Prawidłowy przebieg usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Słubice powinien opierać się na następujących elementach:

1. bieżącej aktualizacji Bazy Azbestowej pod kątem usuniętych wyrobów z terenu gminy,
2. aktualizacji inwentaryzacji terenowej (2025 rok),
3. informacji dla społeczeństwa o możliwościach uzyskania dofinansowania na usuwanie azbestu (np. komunikat na stronach internetowych Urzędu Miejskiego i na tablicach ogłoszeń),
4. edukacji społeczeństwa (np. ulotki dla mieszkańców),
5. kontroli bezpiecznego przebiegu usuwania azbestu z terenu gminy (dane te zostaną uzyskane między innymi z aktualizacji inwentaryzacji).

Tabela 11 Harmonogram realizacji Programu

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowy roczny koszt wdrożenia zadania	Okres realizacji
1.	Okresowa aktualizacja inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 04.02.2004 r. na podstawie danych otrzymanych od właścicieli posesji	właściciele posesji	bez kosztów	2021 - 2032
2.	Prowadzenie przeglądu technicznego obiektów na terenie gminy stosownie do oceny dokonanej w 2021 r.	właściciele posesji	bez kosztów	2021 - 2032
3.	Okresowa weryfikacja i aktualizacja Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	Gmina Słubice	8 500 zł	co 4 lata
4.	Edukacja mieszkańców i właścicieli oraz zarządców nieruchomości m.in. poprzez lokalne media i organizacje społeczne w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów bezpiecznego ich usuwania i unieszkodliwiania	Gmina Słubice	200 zł/rok	2021 - 2032
5.	Udzielenie pomocy finansowej osobom fizycznym, wspólnotom mieszkaniowym i innym właścicielom zasobów mieszkaniowych w usuwaniu wyrobów zawierających azbest	Gmina Słubice	wg potrzeb	2021 - 2032
6.	Demontaż wyrobów zawierających azbest, odbiór odpadów zawierających azbest z obiektów użyteczności publicznej oraz transport i unieszkodliwienie odpadów zawierających azbest	właściciele posesji	642 291,55	2021 - 2032

9. OKREŚLENIE SPOSOBU MONITOROWANIA I OCENY WDRAŻANIA PROGRAMU

Ważnym elementem Programu jest jego systematyczny monitoring. Uwzględniający cykliczne działania określające zmiany ilości wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy. Program usuwania azbestu powinien być uważany za „żywy” dokument podlegający aktualizacji. Wynika to z obowiązku właścicieli, zarządców i użytkowników przedkładania corocznych informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania.

W kolejnych latach należy gromadzić następujące informacje:

- ilości zutylizowanych odpadów zawierających azbest w danym roku i kolejnych latach realizacji programu,
- procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanej przed realizacją programu.
- procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanej w poprzednim roku realizacji programu.
- nakłady poniesione na usunięcie odpadów zawierających azbest.
- ilość dzikich wysypisk odpadów zawierających azbest.

Raport z realizacji Programu winien być wykonany przy uwzględnieniu podanych w tabeli poniżej wskaźników monitorowania:

Tabela 12 Wskaźniki monitoringu Programu usuwania wyrobów zawierających azbest

Wskaźnik monitoringu	Jednostka miary
Liczba wydawnictw, publikacji, kampanii edukacyjno – informacyjnych z zakresu usuwania wyrobów zawierających azbest i odpadów zawierających azbest	szt.
Liczba szkół uczestniczących w konkursach związanych z problematyką „azbestową”	szt.
Ilość szkoleń kadry administracyjnej jednostek samorządowych w zakresie „problematyki azbestowej”	szt.
Ilość obiektów, urządzeń, instalacji z wyrobami zawierającymi azbest	szt.
Ilość obiektów, urządzeń, instalacji objętych usuwaniem wyrobów zawierających azbest	szt.
Ilość obiektów, urządzeń, instalacji objętych zabezpieczeniem wyrobów zawierających azbest	szt.
Ilość odpadów azbestowych (usuniętych wyrobów zawierających azbest)	Mg
Procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanej przed realizacją programu	%
Procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanej w poprzednim roku realizacji programu	%
Nakłady poniesione na usuwanie odpadów zawierających azbest	zł/rok
Ilość zlokalizowanych w mieście dzikich wysypisk odpadów zawierających azbest	sztuki

10. ODDZIAŁYWANIE PROPONOWANEGO SYSTEMU USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST NA ŚRODOWISKO

Moment usuwania wyrobów zawierających azbest polegający na łamaniu, cięciu i kruszeniu płyt to największe narażenie zdrowia ludzkiego na pył azbestowy. W przeszłości (a także nadal) wiele prac związanych z usuwaniem (zabezpieczaniem) elementów zawierających azbest wykonywanych było systemem gospodarczym bez przestrzegania jakichkolwiek norm w tym zakresie, a usunięte wyroby azbestowe – odpady niebezpieczne deponowane były w miejscach niedozwolonych (np. w lasach, na polach, itp.). Bezpieczne usuwanie wyrobów azbestowych stanowi jeden z podstawowych celów „Programu...”. Zakłada się, że w trakcie realizacji „Programu...” demontaż wyrobów azbestowych prowadzić będą jedynie firmy spełniające odpowiednie wymogi formalno-prawne, dysponujące wymagającym sprzętem i przeszkoloną załogą.

Zgodnie z dotychczasowymi doświadczeniami prawidłowo wykonywane prace z usuwaniem azbestu (nawilgacanie wyrobów, odpowiednie opakowanie, oczyszczenie terenu prac z resztek azbestu, itp.) nie wiążą się z nadmierną emisją włókien azbestu. Należy, więc sądzić, że realizacja „Programu...”, w tym właściwy sposób wykonywania prac nie wpłynie negatywnie na stan środowiska, ograniczając uwalnianie włókien azbestu do otoczenia z racji użytkowania wyrobów

już zdegradowanych, a także w sposób istotny zapobiegnie niewłaściwemu sposobowi pozbywania się odpadów azbestowych.

Usuwanie azbestu, a miejsca lęgowe ptaków i nietoperzy

Przy pracach związanych remontami należy również uwzględnić przepisy Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity w Dz. U. z 2020 r. poz. 55) oraz rozporządzenia wykonawcze do w/w Ustawy.

Ze względu na potencjalne występowanie w załomach dachów pokrytych powłokami zawierającymi azbest gatunków objętych ochroną (w tym głównie ptaki i nietoperze), przed przystąpieniem do prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest w budynkach (pokrycia dachowe i elewacje) należy, zgodnie z wytycznymi Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. przeprowadzić oględziny (najlepiej z udziałem ornitologa), w celu potwierdzenia zasiedlenia obiektów objętych planowanymi pracami przez gatunki podlegające ochronie. Jeśli w obiekcie nie znajdują się siedliska gatunków chronionych, ornitolog znający problematykę zasiedlania budynków przez ptaki, ustali to w czasie pierwszych oględzin terenowych, co rozwiąże problem.

W przypadku stwierdzenia obecności gatunków chronionych (siedlisk tych gatunków) w obiektach w których planowane jest przeprowadzenie robót mających na celu usunięcie wyrobów zawierających azbest, przed przystąpieniem do wykonywania robót należy wystąpić do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. o wydanie zezwolenia w trybie art. 56 ust 2 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody na odstąpienie od zakazu, o którym mowa w art. 52 ust 1 pkt 7, tj. o zezwolenie na zniszczenie siedlisk i ostoi ptaków. Opinię/ekspertyzę z przeprowadzonych oględzin, o których mowa była w powyższym akapicie, należy dołączyć do zgłoszenia do RDOŚ.

Inwestor/firma wykonująca prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest z budynku, w którym mogą znajdować się siedliska ptaków chronionych powinien zgłosić zamiar podjęcia takich prac do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. Ze względu na słabą znajomość biologii ptaków przez inwestorów i firmy wykonujące remonty, zaleca się obligatoryjnie zgłaszać do RDOŚ zamiar podjęcia remontu każdego obiektu, po wcześniejszym uzyskaniu ekspertyzy ornitologicznej. Pozwoli to uniknąć wstrzymania prac remontowych w sytuacji, gdy okaże się, że w obiekcie znajdują się siedliska chronionych gatunków ptaków.

Najbardziej optymalna jest sytuacja, gdy inwestor/firma remontująca zgłasza potrzebę ustalenia czy budynek jest zasiedlony przez chronione gatunki ptaków, rok przed planowanym remontem w okresie kwiecień - czerwiec. Pozwala to na szybkie ustalenie stanu faktycznego, a w razie stwierdzenia występowania siedlisk ptaków ustalenie z wyprzedzeniem, jakie działania należy podjąć i w jakim czasie byłoby możliwe sprawne zaplanowanie i przeprowadzenie prac związanych z usunięciem wyrobów zawierających azbest (pokrycia dachowe bądź elewacje). Ekspertyza ornitologiczna powinna objąć dwie części. Pierwszą jest wykonanie inwentaryzacji obiektu pod kątem występowania potencjalnych siedlisk i miejsc niebezpiecznych dla ptaków, a także stwierdzenie miejsc zajętych przez ptaki, określenie gatunków i ich liczebności. Drugą częścią jest zaproponowanie możliwych rozwiązań pod kątem zachowania siedlisk, kompensacji oraz terminarza wykonania tych prac w powiązaniu z harmonogramem i technikami wykonania prac związanych z usunięciem wyrobów zawierających azbest z obiektu. Końcowym etapem jest wystąpienie do RDOŚ w Gorzowie Wlkp. z wnioskiem o wydanie zezwolenie na zniszczenie siedlisk i ostoi ptaków w związku z planowanymi pracami mającymi na celu usunięcie wyrobów zawierających azbest z obiektu budowlanego.

11. ZARZĄDZANIE, ORGANIZACJA I WDRAŻANIE PROGRAMU

Program powinien być realizowany przez Burmistrza Słubic i finansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub Ministerstwa Gospodarki. W ramach „Programu” dofinansowywany byłby koszt usunięcia wyrobów zawierających azbest z obiektów kubaturowych oraz finansowany koszt załadunku na terenie nieruchomości, transport i składowanie odpadów zawierających azbest.

12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejszy „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Słubice na lata 2021-2032 - aktualizacja” zwany dalej „Program” zawiera podstawowe informacje dotyczące właściwości azbestu, oddziaływania na ludzi i środowisko, a także ilości zewidencjonowanych na terenie gminy Słubice.

Przy opracowaniu „Programu...” jako dane wyjściowe potraktowano dane w zakresie szacowanej ilości wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Słubice - stan aktualny (na koniec maja 2021). Dane te oparto na inwentaryzacji terenowej przeprowadzonej w okresie kwiecień-maj 2021 roku oraz ilościach usuniętych i danych przekazanych przez mieszkańców, a także danych pochodzących od osób prawnych działających na obszarze gminy. Aktualne informacje zostały zamieszczone w Bazie Azbestowej w czerwcu 2021.

W sumie na terenie osób fizycznych i osób prawnych zewidencjonowano 245 posesji (438 obiektów), na których zlokalizowane są wyroby zawierające azbest, z czego:

- 373 obiekty zawierające 656,408 Mg (43 761 m²) wyrobów azbestowych u osób fizycznych, co stanowi 89% wszystkich wyrobów na terenie gminy Słubice,
- 65 obiektów zawierające 86,985 Mg (5 827 m²) na posesji będącej we władaniu osób prawnych, co stanowi 11%, wszystkich wyrobów na terenie gminy Słubice.

Biorąc pod uwagę ilość wyrobów zawierających azbest w m², najczęściej zinwentaryzowano na terenie miasta Słubice (37%), sołectw Nowy Lubusz (14%), Drzecin (11%), Rybocice (8%), Stare Biskupice (8%), Golice (9%), Lisów (4%), Kunowice (3%), Pławidło (3%), Świecko (2%), Kunice(1%), Nowe Biskupice (1%).

Wyroby azbestowe zewidencjonowane na terenie gminy Słubice zlokalizowane były:

- w 10% na budynkach mieszkalnych (na 38 obiektach – 4 711 m², co stanowi 70,665 Mg),
- w 50% na budynkach gospodarczych (na 237 obiektach –24 065 m², co stanowi 360,968 Mg),
- w 34% na innych zabudowaniach takich jak wiaty, altanki, przykrycia obiektów gospodarczych itp. (na 129 obiektach – 17 662 m², co stanowi 264,510 Mg),
- w 6% wyroby zmagazynowane lub luzem (na 34 nieruchomościach – 3 150 m², co stanowi 47,250 Mg).

Z inwentaryzacji osób fizycznych i prawnych posiadających wyroby zawierające azbest wynika, iż płyty cementowo - azbestowe faliste stanowią 99% wyrobów azbestowych tj. 49 103,5 m², natomiast pozostały 1% stanowią płyty cementowo - azbestowe płaskie stanowią 454 m², oraz izolacja sieci elektrycznej ok. 30 m².

Stan techniczny wyrobów zawierających azbest zabudowanych w posesjach i obiektach gospodarczych będących własnością osób fizycznych i prawnych oszacowano na podstawie wizji lokalnej i oględzin obiektów. Z oceny tej wynika, że są to w większości wyroby starsze niż 20 lat, w części bez powłok zabezpieczających.

Z danych inwentaryzacyjnych wynika, iż 50% wyrobów zawierających azbest zlokalizowanych na terenie gminy Słubice należy do III stopnia pilności (następna ocena stanu technicznego do 2026 r.), 45% obiektów należy do II stopnia pilności (następna ocena stanu technicznego do 2023 r.), Pozostałe 5% stanowią obiekty o I stopniu pilności, co oznacza usunięcie wyrobów zawierających azbest w trybie pilnym.).

Szczegółowy wykaz obiektów będących własnością osób fizycznych i prawnych, zawierających wyroby azbestowe przedstawiono w załączniku do niniejszego opracowania (na podstawie danych inwentaryzacyjnych).

W niniejszym opracowaniu ustalono harmonogram realizacji zaplanowanych działań w oparciu o informacje przekazane przez mieszkańców w czasie inwentaryzacji, szacując koszty usuwania wyrobów zawierających azbest. W ramach „Programu...” podjęto także próbę oszacowania całkowitych kosztów usunięcia wyrobów zawierających azbest wraz z kosztami nowych pokryć dachowych oraz elewacyjnych.

Realizacja „Programu...” przyniesie korzyści społeczne, ekonomiczne i ekologiczne polegające na minimalizacji emisji włókien azbestu, podniesieniu jakości życia mieszkańców, jak również poprawie wyglądu zewnętrznego obiektów budowlanych i ich stanu technicznego.

Niniejsze opracowanie nawiązuje do „Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032” przyjętego uchwałą nr 39/2010 Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15 marca 2010 roku.

Celem „Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032” jest:

- *usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,*
- *minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu,*
- *likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.*

Bezpieczne usuwanie wyrobów azbestowych stanowi jeden z podstawowych celów „Programu...”. Zakłada się, że w trakcie realizacji „Programu...” demontaż wyrobów azbestowych prowadzić będą jedynie firmy spełniające odpowiednie wymogi formalno-prawne, dysponujące wymagającym sprzętem i przeszkoloną załogą.

Usuwanie wyrobów zawierających azbest do 2032 roku finansowane będzie:

- ze środków Gminy Słubice – z budżetu własnego,
- ze środków własnych mieszkańców,
- ze środków własnych osób prawnych,
- ze środków zewnętrznych takich jak np.: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, RPO WD, Bank Ochrony Środowiska,

Załącznik nr 1

OCENA

stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest

Nazwa miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej:

.....

Adres miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej:

.....

Rodzaj zabudowy¹⁾:

Numer działki ewidencyjnej²⁾:

Numer obrębu ewidencyjnego²⁾:

Nazwa, rodzaj wyrobu³⁾:

Ilość wyrobów⁴⁾:

Data sporządzenia poprzedniej oceny⁵⁾:

Grupa / Nr	Wyrób - rodzaj	Ocena	Przyjęta punktacja
I. Sposób zastosowania azbestu			
1.	Powierzchnia pokryta masą natryskową z azbestem (torkret)		30
2.	Tynk zawierający azbest		30
3.	Lekkie płyty izolacyjne z azbestem (ciężar obj. < 1.000 kg/m ³)		25
4.	Pozostałe wyroby z azbestem		10
II. Rodzaj azbestu			
5.	Azbest chryzotylowy		5
6.	Inny azbest (np. krokidolit)		15
III. Struktura powierzchni wyrobu z azbestem			
7.	Rozluźniona (naruszona) struktura włókien		30
8.	Mocna struktura włókien, lecz bez albo z niewystarczającą powłoką farby zewnętrznej		10
9.	Pomalowana i nieuszkodzona powłoka zewnętrzna		0
IV. Stan zewnętrzny wyrobu z azbestem			
10.	Duże uszkodzenia		30 ³⁾
11.	Małe uszkodzenia		10 ⁴⁾
12.	Brak		0
V. Możliwość uszkodzenia powierzchni wyrobu z azbestem			
13.	Wyrób jest przedmiotem jakichś prac		15
14.	Wyrób przez bezpośrednią dostępność narażony na uszkodzenia (do wysokości 2 m)		10
15.	Wyrób narażony na uszkodzenia mechaniczne		10
16.	Wyrób narażony na wstrząsy i drgania		10
17.	Wyrób narażony na działanie czynników atmosferycznych (na zewnątrz obiektu)		10
18.	Wyrób znajduje się w zasięgu silnych ruchów powietrza		10
19.	Wyrób nie jest narażony na wpływy zewnętrzne		0
VI. Wykorzystanie pomieszczenia			
20.	Regularnie przez dzieci, młodzież lub sportowców		35
21.	Trwałe lub częste przebywanie w pomieszczeniach innych osób		30
22.	Czasowo wykorzystywane pomieszczenie		20
23.	Rzadko wykorzystywane pomieszczenie		10
VII. Usytuowanie wyrobu			
24.	Bezpośrednio w pomieszczeniu		30

25.	Za zawieszonym, nieszczelnym sufitem lub innym pokryciem		25
26.	W systemie wywietrzania pomieszczenia (kanały wentylacyjne)		25
27.	Za zawieszonym szczelnym sufitem lub innym pokryciem, ponad pyłoszczelną powierzchnią lub poza szczelnym kanałem wentylacyjnym		10

Suma punktów oceny

Stopień pilności I	wymiana lub naprawa wymagana bezzwłocznie	65 i więcej punktów
Stopień pilności II	ponowna ocena wymagana w czasie do 1 roku	powyżej 35 do 60 punktów
Stopień pilności III	ponowna ocena w terminie do 5 lat	do 35 punktów

UWAGA: podkreślić należy tylko jedną pozycję w grupie, jeśli wystąpi więcej niż jedna, podkreślić należy najwyższą punktację. Zsumować ilość punktów, ustalić ocenę końcową i stopień pilności.

.....
Oceniający nazwisko i imię

.....
Właściciel / Zarządca

.....
Adres

Objaśnienia:

- 1) Należy podać rodzaj zabudowy: budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, budynek przemysłowy, inny.
- 2) Należy podać numer obrębu ewidencyjnego i numer działki ewidencyjnej faktycznego miejsca występowania azbestu.
- 3) Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:
 - płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
 - płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
 - rury i złącza azbestowo-cementowe,
 - izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
 - wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
 - przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
 - szczeliwa azbestowe,
 - taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
 - wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
 - papier, tektura,
 - inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione, w tym papier i tektura, podać jakie.
- 4) Ilość wyrobów azbestowych podana w jednostkach masy (Mg) oraz w jednostkach właściwych dla danego wyrobu (m², m³, mb).
- 5) Należy podać datę przeprowadzenia poprzedniej oceny; jeśli jest to pierwsza ocena, należy wpisać "pierwsza ocena".

Załącznik nr 2

INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST¹⁾

1. Nazwa miejsca/urządzenia/instalacji, adres²⁾:

.....
.....

2. Wykorzystujący wyroby zawierające azbest - imię i nazwisko lub nazwa i adres:

.....
.....

3. Rodzaj zabudowy³⁾:

4. Numer działki ewidencyjnej⁴⁾:

5. Numer obrębu ewidencyjnego⁴⁾:

6. Nazwa, rodzaj wyrobu⁵⁾:

.....

7. Ilość posiadanych wyrobów⁶⁾:

8. Stopień pilności⁷⁾:

9. Zaznaczenie miejsca występowania wyrobów⁸⁾:

a) nazwa i numer dokumentu:

b) data ostatniej aktualizacji:

10. Przewidywany termin usunięcia wyrobów:

11. Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest przekazanych do unieszkodliwienia⁶⁾:

.....

.....

(podpis)

data

1) Za wyrób zawierający azbest uznaje się każdy wyrób zawierający wagowo 0,1 % lub więcej azbestu.

2) Adres faktycznego miejsca występowania azbestu należy uzupełnić w następującym formacie: województwo, powiat, gmina, miejscowość, ulica, numer nieruchomości.

3) Należy podać rodzaj zabudowy: budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, budynek przemysłowy, budynek mieszkalno-gospodarczy, inny.

4) Należy podać numer działki ewidencyjnej i numer obrębu ewidencyjnego faktycznego miejsca występowania azbestu.

5) Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- płyty faliste azbestowo-cementowe stosowane w budownictwie,
- rury i złącza azbestowo-cementowe,
- rury i złącza azbestowo-cementowe pozostawione w ziemi,
- izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
- przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
- szczeliwa azbestowe,
- taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,

- wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
 - papier, tektura,
 - drogi zabezpieczone (drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, po trwałym zabezpieczeniu przed emisją włókien azbestu),
 - drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, ale niezabezpieczone trwale przed emisją włókien azbestu,
 - inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione, w tym papier i tektura; podać jakie.
- 6) Ilość wyrobów zawierających azbest należy podać w jednostkach właściwych dla danego wyrobu (kg, m², m³, m.b., km).
- 7) Według "Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest" określonej w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649 oraz z 2010 r. Nr 162, poz. 1089)
- 8) Nie dotyczy osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami. Należy podać nazwę i numer dokumentu oraz datę jego ostatniej aktualizacji, w którym zostały oznaczone miejsca występowania wyrobów zawierających azbest, w szczególności planu sytuacyjnego terenu instalacji lub urządzenia zawierającego azbest, dokumentacji technicznej.

Załącznik nr 3 Zestawienie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Słubice (stan na koniec maja 2021 roku)

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Przelicznik	Ilość wyrobu w m ²	Ilość wyrobów w kg	Stopień pilności
Drzecin		51	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	29	435	2
Drzecin		51	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	84	1260	3
Drzecin		47	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	12	180	3
Drzecin		47	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	42	630	2
Drzecin		45	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	38	570	3
Drzecin		45	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	12	180	3
Drzecin		45	fizyczna	zmagazynowany	do 2032	plyta falista	15	56	840	1
Drzecin		33/2	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	8	120	3
Drzecin		33/2	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	28	420	2
Drzecin		33/2	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	42	630	3
Drzecin		33/1	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	8	120	3
Drzecin		33/1	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	42	630	3
Drzecin		30a	fizyczna	mieszkalny	do 2032	plyta falista	15	504	7560	2
Drzecin		28b	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	789	11835	3
Drzecin		28a	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	33	495	3
Drzecin		28/4	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	35	525	3
Drzecin		28/3	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	42	630	3
Drzecin		24	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	100	1500	2
Drzecin		19	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	39	585	2
Drzecin		6c	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	537	8055	3
Drzecin		6	fizyczna	mieszkalny	do 2032	plyta falista	15	168	2520	2
Drzecin		6	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	50	750	3
Drzecin		35	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	215	3225	3
Drzecin		34	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	148	2220	3

Załącznik nr 3 Zestawienie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Słubice (stan na koniec maja 2021 roku)

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Przelicznik	Ilość wyrobu w m ²	Ilość wyrobów w kg	Stopień pilności
Drzecin		b.n.	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	168	2520	3
Drzecin		50	fizyczna	mieszkalny	do 2032	plyta falista	15	184	2760	2
Drzecin		50	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	28	420	3
Drzecin		30	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	70	1050	3
Drzecin		30	fizyczna	mieszkalny	do 2032	plyta falista	15	168	2520	2
Drzecin		29	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	100	1500	3
Drzecin		29	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	176	2640	3
Drzecin		28	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	151	2265	3
Drzecin		28	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	56	840	3
Drzecin		27	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	156	2340	3
Drzecin		26	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	44	660	3
Drzecin		26	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	84	1260	3
Drzecin		25	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	197	2955	3
Drzecin		11	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	50	750	3
Drzecin		43	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	127	1905	3
Drzecin		43	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	392	5880	3
Drzecin		43	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	145	2175	3
Drzecin		b.n.	prawna	zmagazynowany	do 2032	plyta falista	15	5	750	1
Golice	Słubicka ul.	11/1	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	25	375	3
Golice	Słubicka ul.	11/1	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	35	525	3
Golice	Słubicka ul.	16	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	80	1200	3
Golice	Słubicka ul.	16	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	58	870	3
Golice	Słubicka ul.	2a	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	5	75	3
Golice	Słubicka ul.	16a	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	21	315	3

Załącznik nr 3 Zestawienie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Słubice (stan na koniec maja 2021 roku)

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Przelicznik	Ilość wyrobu w m ²	Ilość wyrobów w kg	Stopień pilności
Golice	Zielona ul.	3	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	300	4500	3
Golice	Zielona ul.	6	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	56	840	3
Golice	Zielona ul.	6	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	22	330	3
Golice	Zielona ul.	6	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	28	420	3
Golice	Słoneczna ul.	11	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	58	870	3
Golice	Słoneczna ul.	2	prawna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	1000	15000	3
Golice	Słoneczna ul.	8	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	28	420	3
Golice	Słoneczna ul.	8	fizyczna	mieszkalny	do 2032	plyta falista	15	224	3360	3
Golice	Słoneczna ul.	6	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	56	840	3
Golice	Słoneczna ul.	6	fizyczna	mieszkalny	do 2032	plyta falista	15	5	75	2
Golice	Słoneczna ul.	4/1	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	504	7560	3
Golice	Jasna ul.	7a1/7a2	fizyczna	mieszkalny	do 2032	plyta falista	15	176	2640	2
Golice	Jasna ul.	7a1/7a2	fizyczna	mieszkalny	do 2032	plyta falista	15	210	3150	2
Golice	Słoneczna ul.	12	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	39	585	3
Golice	Jasna ul.	1	fizyczna	mieszkalny	do 2032	plyta falista	15	210	3150	2
Golice	Jasna ul.	8a	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	63	945	3
Golice	Jasna ul.	10	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	54	810	3
Golice	Jasna ul.	10	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	84	1260	3
Golice	Jasna ul.	9	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	44	660	3
Golice	Jasna ul.	8	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	63	945	3
Golice	Wodna ul.	3	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	58	870	3
Golice	Wodna ul.	2	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	70	1050	3
Golice	Lipowa ul.	2/2a	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	89	1335	3
Golice	Lipowa ul.	2/2a	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	98	1470	3

Załącznik nr 3 Zestawienie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Słubice (stan na koniec maja 2021 roku)

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Przelicznik	Ilość wyrobu w m ²	Ilość wyrobów w kg	Stopień pilności
Golice	Lipowa ul.	2/2a	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	33	495	3
Golice	Lipowa ul.	4	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	39	585	3
Golice	Lipowa ul.	3a	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	156	2340	3
Golice	Lipowa ul.	3b	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	336	5040	3
Kunice		15	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	76	1140	2
Kunice		15	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	8	120	2
Kunice		9	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	32	480	2
Kunice		9	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	56	840	2
Kunice		9	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	25	375	2
Kunice		21	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	90	1350	3
Kunowice	Szkolna ul.	7	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	85	1275	3
Kunowice	Słubicka ul.	39	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	15	225	3
Kunowice	Dworcowa ul.	26	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	29	435	3
Kunowice	Dworcowa ul.	23	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	72	1080	3
Kunowice	Dworcowa ul.	16c/2	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	25	375	3
Kunowice	Dworcowa ul.	12	fizyczna	zmagazynowany	do 2032	plyta falista	15	20	300	1
Kunowice	Dworcowa ul.	12	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	34	510	3
Kunowice	Dworcowa ul.	12	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	55	825	3
Kunowice	Zielona ul.	1	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	12	180	3
Kunowice	Zielona ul.	13	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	42	630	3
Kunowice	Dworcowa ul.	5b	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	49	735	3
Kunowice	Zielona ul.	7	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	56	840	3
Kunowice	Zielona ul.	10	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	44	660	3
Kunowice	Zielona ul.	10	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	39	585	3

Załącznik nr 3 Zestawienie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Słubice (stan na koniec maja 2021 roku)

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Przelicznik	Ilość wyrobu w m ²	Ilość wyrobów w kg	Stopień pilności
Kunowice	Szkolna ul.	12	fizyczna	mieszkalny	do 2032	plyta falista	15	308	4620	2
Kunowice	Słubicka ul.	11	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	109	1635	3
Kunowice	Słubicka ul.	3	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	35	525	3
Kunowice	Słubicka ul.	3	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	88	1320	3
Kunowice	Słubicka ul.	1A	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	49	735	3
Kunowice	Słubicka ul.	1A	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	33	495	3
Kunowice	Dworcowa ul.	25	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	6	90	2
Kunowice	Dworcowa ul.	25	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	42	630	3
Kunowice	Dworcowa ul.	22A	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	123	1845	3
Kunowice	Dworcowa ul.	16C/1	fizyczna	zmagazynowany	do 2032	plyta falista	15	50	750	3
Kunowice	Dworcowa ul.	16C/1	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	16	240	3
Kunowice	Dworcowa ul.	16B	fizyczna	zmagazynowany	do 2032	plyta falista	15	100	1500	1
Kunowice	Dworcowa ul.	16	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	39	585	3
Kunowice	Dworcowa ul.	16	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	39	585	3
Kunowice	Dworcowa ul.	15	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	58	870	3
Kunowice	Dworcowa ul.	5C	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	42	630	3
Kunowice	Dworcowa ul.	1	fizyczna	zmagazynowany	do 2032	plyta falista	15	5	75	2
Lisów		22a	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	12	180	2
Lisów		8a	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	72	1080	2
Lisów		31	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	35	525	3
Lisów		26	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	39	585	3
Lisów		25	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	30	450	3
Lisów		25	fizyczna	mieszkalny	do 2032	plyta falista	15	12	180	3
Lisów		11/2	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	50	750	3

Załącznik nr 3 Zestawienie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Słubice (stan na koniec maja 2021 roku)

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Przelicznik	Ilość wyrobu w m ²	Ilość wyrobów w kg	Stopień pilności
Lisów		6	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	46	690	3
Lisów		5	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	33	495	3
Lisów		5	fizyczna	mieszkalny	do 2032	plyta falista	15	8	120	2
Lisów		4	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	175	2625	3
Lisów		4	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	91	1365	3
Lisów		4	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	49	735	3
Lisów		12	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	30	450	3
Lisów		12	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	12	180	2
Lisów		12	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	6	90	2
Lisów		12	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	36	540	2
Lisów		35	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	204	3060	3
Lisów		35	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	11	165	3
Lisów		24	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	89	1335	3
Lisów		24	fizyczna	mieszkalny	do 2032	plyta falista	15	16	240	2
Lisów		20	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	230	3450	3
Lisów		20	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	150	2250	3
Lisów		20	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	18	270	3
Lisów		9	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	24	360	3
Lisów		9	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	40	600	3
Lisów		9	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	174	2610	3
Lisów		8	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	12	180	3
Lisów		8	fizyczna	zmagazynowany	do 2032	plyta falista	15	115	1725	1
Lisów		7	fizyczna	mieszkalny	do 2032	plyta falista	15	18	270	2
Lisów		7	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	24	360	3

Załącznik nr 3 Zestawienie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Słubice (stan na koniec maja 2021 roku)

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Przelicznik	Ilość wyrobu w m ²	Ilość wyrobów w kg	Stopień pilności
Lisów		1	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	40	600	3
Nowe Biskupice		25	fizyczna	zmagazynowany	do 2032	plyta falista	15	12	180	2
Nowe Biskupice		9	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	24	360	3
Nowe Biskupice		23	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	140	2100	3
Nowe Biskupice		5	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	12	180	2
Nowe Biskupice		5	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	24	360	2
Nowe Biskupice		5	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	16	240	2
Nowe Biskupice		5	fizyczna	zmagazynowany	do 2032	plyta falista	15	30	450	1
Nowe Biskupice		5	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	16	240	3
Nowe Biskupice		7	fizyczna	inny	2021	plyta falista	15	28	420	2
Nowe Biskupice		7	fizyczna	inny	2021	plyta falista	15	9	135	2
Nowe Biskupice		7	fizyczna	zmagazynowany	do 2032	plyta falista	15	140	2100	1
Nowe Biskupice		7	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	8	120	3
Nowy Lubusz		Os. Kraśnińskiego	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	1120	16800	2
Nowy Lubusz		b.n	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	400	6000	2
Nowy Lubusz		b.n	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	880	13200	2
Nowy Lubusz		19	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	28	420	3
Nowy Lubusz		36	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	56	840	2
Nowy Lubusz		35	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	84	1260	2
Nowy Lubusz		35	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	29	435	2
Nowy Lubusz		34d	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	84	1260	3

Załącznik nr 3 Zestawienie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Słubice (stan na koniec maja 2021 roku)

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Przelicznik	Ilość wyrobu w m ²	Ilość wyrobów w kg	Stopień pilności
Nowy Lubusz		34c	fizyczna	zmagazynowany	do 2032	plyta falista	15	1344	20160	1
Nowy Lubusz		34b	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	1344	20160	3
Nowy Lubusz		33a	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	10	150	3
Nowy Lubusz		30a	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	80	1200	3
Nowy Lubusz		1	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	134	2010	3
Nowy Lubusz		1	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	58	870	3
Nowy Lubusz		29a	fizyczna	zmagazynowany	do 2032	plyta falista	15	30	450	1
Nowy Lubusz		23	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	21	315	3
Nowy Lubusz		23	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	56	840	3
Nowy Lubusz		23	fizyczna	mieszkalny	do 2032	plyta falista	15	11	165	2
Nowy Lubusz		21	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	42	630	3
Nowy Lubusz		21	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	22	330	3
Nowy Lubusz		21	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	245	3675	3
Nowy Lubusz		21	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	56	840	3
Nowy Lubusz		20	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	235	3525	3
Nowy Lubusz		11	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	70	1050	3
Nowy Lubusz		11	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	70	1050	3
Nowy Lubusz		6	fizyczna	zmagazynowany	do 2032	plyta falista	15	28	420	1
Nowy Lubusz		6	fizyczna	mieszkalny	do 2032	plyta falista	15	134	2010	2
Nowy Lubusz		20/1	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	37	555	3
Nowy Lubusz		2	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	39	585	2
Nowy Lubusz		27a	fizyczna	mieszkalny	do 2032	plyta falista	15	80	1200	2
Nowy Lubusz		32a	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	49	735	3
Pławidło		18/3	fizyczna	gospodarczy	2022	plyta falista	15	16	240	3

Załącznik nr 3 Zestawienie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Słubice (stan na koniec maja 2021 roku)

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Przelicznik	Ilość wyrobu w m ²	Ilość wyrobów w kg	Stopień pilności
Pławidło		18/3	fizyczna	gospodarczy	2022	plyta falista	15	20	300	3
Pławidło		24/6	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	15	225	3
Pławidło		24/4	fizyczna	zmagazynowany	do 2032	plyta falista	15	4	60	1
Pławidło		24/4	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	8	120	3
Pławidło		24/4	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	28	420	3
Pławidło		24/3	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	21	315	3
Pławidło		24/2	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	12	180	3
Pławidło		24/2	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	20	300	3
Pławidło		24/2	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	18	270	3
Pławidło		11/1	fizyczna	mieszkalny	do 2032	plyta falista	15	45	675	3
Pławidło		18/4	fizyczna	gospodarczy	2022	plyta falista	15	19	285	3
Pławidło		20/1	fizyczna	gospodarczy	2021	plyta falista	15	15	225	3
Pławidło		13	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	100	1500	3
Pławidło		13	fizyczna	zmagazynowany	do 2032	plyta falista	15	80	1200	1
Pławidło		18/1	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	20	300	2
Pławidło		24/1	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	18	270	3
Pławidło		11/2	fizyczna	mieszkalny	do 2032	plyta falista	15	135	2025	3
Pławidło		11/2	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	42	630	2
Pławidło		9	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	12	180	3
Pławidło		9	fizyczna	mieszkalny	do 2032	plyta falista	15	151	2265	2
Pławidło		9	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	70	1050	3
Pławidło		5	fizyczna	mieszkalny	do 2032	plyta falista	15	90	1350	2
Pławidło		3/1	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	80	1200	3
Pławidło		2	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	18	270	3

Załącznik nr 3 Zestawienie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Słubice (stan na koniec maja 2021 roku)

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Przelicznik	Ilość wyrobu w m ²	Ilość wyrobów w kg	Stopień pilności
Pławidło		2	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	12	180	3
Pławidło		2	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	24	360	3
Pławidło		2	fizyczna	zmagazynowany	do 2032	plyta falista	15	120	1800	3
Pławidło		2	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	4	60	3
Pławidło		1	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	10	150	3
Pławidło		1	fizyczna	zmagazynowany	2022	plyta falista	15	11	165	1
Pławidło		1	fizyczna	inny	2022	plyta falista	15	14	210	3
Rybocice		41b	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	75	1125	3
Rybocice		41b	fizyczna	mieszkalny	do 2032	plyta falista	15	8	120	2
Rybocice		41a	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	56	840	3
Rybocice		35	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	42	630	3
Rybocice		35	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	88	1320	3
Rybocice		35	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	8	120	3
Rybocice		26	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	84	1260	3
Rybocice		26	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	252	3780	3
Rybocice		40	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	88	1320	3
Rybocice		40	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	12	180	3
Rybocice		19	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	5	75	3
Rybocice		19	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	63	945	3
Rybocice		47	fizyczna	zmagazynowany	do 2032	plyta falista	15	14	210	1
Rybocice		50	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	1512	22680	3
Rybocice		50	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	1008	15120	3
Rybocice		44	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	50	750	3
Rybocice		33	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	140	2100	3

Załącznik nr 3 Zestawienie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Słubice (stan na koniec maja 2021 roku)

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Przelicznik	Ilość wyrobu w m ²	Ilość wyrobów w kg	Stopień pilności
Rybcice		39	fizyczna	zmagazynowany	do 2032	plyta falista	15	60	900	1
Rybcice		39	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	50	750	3
Rybcice		23	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	8	120	3
Rybcice		23	fizyczna	mieszkalny	do 2032	plyta falista	15	20	300	2
Rybcice		22	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	8	120	3
Rybcice		38	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	22	330	3
Rybcice		38	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	91	1365	3
Rybcice		38	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	16	240	3
Rybcice		16	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	182	2730	3
Rybcice		4	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	42	630	3
Rybcice		3	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	56	840	3
Rybcice		3	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	46	690	3
Rybcice		3	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	67	1005	3
Słubice	Krucza ul.	4	fizyczna	gospodarczy	do 2032	plyta falista	15	66	990	3
Słubice	Reja ul.	10	prawna	mieszkalny	do 2032	plyta falista	15	10	150	2
Słubice	Wolności pl.	B.N.	fizyczna	inny	do 2032	plyta falista	15	25	375	3
Słubice	Kraśińskiego os.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	168	2520	3
Słubice	Kraśińskiego os.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	490	7350	2
Słubice	Kraśińskiego os.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	1036	15540	2
Słubice	Kraśińskiego os.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	168	2520	2
Słubice	Kraśińskiego os.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	168	2520	2
Słubice	Folwarczna ul.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	50	750	3
Słubice	Folwarczna ul.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	50	750	3
Słubice	Folwarczna ul.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	42	630	3

Załącznik nr 3 Zestawienie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Słubice (stan na koniec maja 2021 roku)

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Przelicznik	Ilość wyrobu w m ²	Ilość wyrobów w kg	Stopień pilności
Słubice	Folwarczna ul.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	7	105	3
Słubice	Folwarczna ul.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	17	255	3
Słubice	Folwarczna ul.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	42	630	3
Słubice	Folwarczna ul.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	37	555	3
Słubice	Folwarczna ul.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	50	750	3
Słubice	Folwarczna ul.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	9	135	3
Słubice	Folwarczna ul.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	25	375	3
Słubice	Folwarczna ul.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	9	135	3
Słubice	Folwarczna ul.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	56	840	3
Słubice	Folwarczna ul.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	42	630	3
Słubice	Folwarczna ul.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	33	495	3
Słubice	Folwarczna ul.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	45	675	3
Słubice	Folwarczna ul.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	28	420	3
Słubice	Folwarczna ul.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	22	330	3
Słubice	Folwarczna ul.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	67	1005	3
Słubice	Folwarczna ul.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	86	1290	3
Słubice	Folwarczna ul.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	22	330	3
Słubice	Folwarczna ul.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	39	585	3
Słubice	Folwarczna ul.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	50	750	3
Słubice	Folwarczna ul.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	44	660	3
Słubice	Folwarczna ul.	1a	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	28	420	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	80	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	67	1005	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	80	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	28	420	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	80	prawna	inny	do 2032	plyta falista	15	22	330	3

Załącznik nr 3 Zestawienie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Słubice (stan na koniec maja 2021 roku)

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Przelicznik	Ilość wyrobu w m ²	Ilość wyrobów w kg	Stopień pilności
Słubice	Wojska Polskiego ul.	80	prawna	inny	2032	plyta falista	15	42	630	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	80	prawna	inny	2032	plyta falista	15	42	630	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	80	prawna	inny	2032	plyta falista	15	49	735	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	80	prawna	inny	2032	plyta falista	15	34	510	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	80	prawna	inny	2032	plyta falista	15	28	420	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	80	prawna	inny	2032	plyta falista	15	22	330	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	80	prawna	inny	2032	plyta falista	15	73	1095	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	80	prawna	inny	2032	plyta falista	15	36	540	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	80	prawna	inny	2032	plyta falista	15	33	495	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	80	prawna	inny	2032	plyta falista	15	33	495	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	80	prawna	inny	2032	plyta falista	15	22	330	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	80	prawna	inny	2032	plyta falista	15	33	495	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	80	prawna	inny	2032	plyta falista	15	59	885	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	80	prawna	inny	2032	plyta falista	15	50	750	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	80	prawna	inny	2032	plyta falista	15	42	630	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	80	prawna	inny	2032	plyta falista	15	22	330	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	80	prawna	inny	2032	plyta falista	15	56	840	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	80	prawna	inny	2032	plyta falista	15	56	840	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	80	prawna	inny	2032	plyta falista	15	35	525	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	80	prawna	inny	2032	plyta falista	15	35	525	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	80	prawna	inny	2032	plyta falista	15	35	525	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	80	prawna	inny	2032	plyta falista	15	28	420	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	80	prawna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	49	735	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	80	prawna	inny	2032	plyta falista	15	70	1050	3

Załącznik nr 3 Zestawienie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Słubice (stan na koniec maja 2021 roku)

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Przelicznik	Ilość wyrobu w m ²	Ilość wyrobów w kg	Stopień pilności
Słubice	Wojska Polskiego ul.	14	prawna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	63	945	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	137	fizyczna	mieszkalny	2032	plyta falista	15	8	120	2
Słubice	Wojska Polskiego ul.	135	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	42	630	1
Słubice	Wojska Polskiego ul.	115	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	179	2685	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	97/2	fizyczna	mieszkalny	2032	plyta falista	15	16	240	2
Słubice	Wojska Polskiego ul.	88	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	78	1170	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	62	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	140	2100	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	61	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	19	285	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	53	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	89	1335	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	36	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	117	1755	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	33	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	11	165	3
Słubice	Wincentego Witosa ul.	9d	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	28	420	3
Słubice	Wincentego Witosa ul.	9	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	25	375	1
Słubice	Wincentego Witosa ul.	8	fizyczna	zmagazynowany	2032	plyta falista	15	40	600	1
Słubice	Wincentego Witosa ul.	1	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	33	495	3
Słubice	Sienkiewicza ul.	12	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	8	120	3
Słubice	Sadowa ul.	6	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	135	2025	3
Słubice	Przyjaźni pl.	19-19a	prawna	inny	2032	plyta falista	15	168	2520	3
Słubice	Bohaterów pl.	13	prawna	inny	2032	plyta falista	15	21	315	3
Słubice	Kraśińskiego os.	6	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	49	735	3
Słubice	Kraśińskiego os.	6	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	56	840	2
Słubice	Kraśińskiego os.	2	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	25	375	2
Słubice	Kraśińskiego os.	1b/1	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	67	1005	3

Załącznik nr 3 Zestawienie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Słubice (stan na koniec maja 2021 roku)

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Przelicznik	Ilość wyrobu w m ²	Ilość wyrobów w kg	Stopień pilności
Słubice	Nocznickiego ul.	27	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	24	360	3
Słubice	Nocznickiego ul.	27	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	30	450	3
Słubice	Nocznickiego ul.	19	fizyczna	zmagazynowany	2032	plyta falista	15	392	5880	2
Słubice	Nocznickiego ul.	19	fizyczna	zmagazynowany	2032	plyta falista	15	84	1260	2
Słubice	Nocznickiego ul.	19	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	56	840	2
Słubice	Nocznickiego ul.	8	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	55	825	3
Słubice	Narutowicza ul.	18a/4	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	33	495	3
Słubice	Narutowicza ul.	18/2	fizyczna	zmagazynowany	2032	plyta falista	15	30	450	3
Słubice	Narutowicza ul.	18a/1	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	15	225	3
Słubice	Narutowicza ul.	7	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	5	75	3
Słubice	Kopernika ul.	63	fizyczna	mieszkalny	2032	plyta falista	15	8	120	2
Słubice	Kopernika ul.	63	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	64	960	3
Słubice	Konstytucji 3 Maja ul.	47a	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	27	405	3
Słubice	Grzybowa ul.	13/1	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	16	240	3
Słubice	Grzybowa ul.	13/	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	20	300	2
Słubice	Grzybowa ul.	13/1	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	54	810	3
Słubice	Grzybowa ul.	13/1	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	8	120	2
Słubice	Grzybowa ul.	4/1	fizyczna	zmagazynowany	2032	plyta falista	15	5	75	1
Słubice	Folwarczna ul.	6	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	161	2415	2
Słubice	Folwarczna ul.	6	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	12	180	3
Słubice	Folwarczna ul.	6	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	12	180	3
Słubice	Folwarczna ul.	5	fizyczna	zmagazynowany	2032	plyta falista	15	112	1680	1
Słubice	Folwarczna ul.	5	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	21	315	3
Słubice	Drzymały ul.	20	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	84	1260	1

Załącznik nr 3 Zestawienie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Słubice (stan na koniec maja 2021 roku)

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Przelicznik	Ilość wyrobu w m ²	Ilość wyrobów w kg	Stopień pilności
Słubice	Drzymały ul.	5	fizyczna	zmagazynowany	2032	plyta falista	15	20	300	1
Słubice	Chopina ul.	10/7	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	21	315	3
Słubice	Sienkiewicza ul.	6/3	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	58	870	3
Słubice	Folwarczna ul.	2	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	37	555	3
Słubice	Folwarczna ul.		fizyczna	gospodarczy	2030	plyta falista	15	34	510	1
Słubice	KOWR		prawna	inny	2030	plyta płaska	15	394	5910	3
Słubice	KOWR		prawna	gospodarczy	2030	plyta płaska	15	60	900	2
Słubice	Rzepińska ul.		prawna	inny	2022	izolacja	1	30	30	3
Słubice	Wojska Polskiego ul.	58	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	60	900	3
Słubice	Rzepińska ul.	4	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	70	1050	3
Słubice	Piska ul.	7	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	10	150	3
Słubice	Nocznickiego ul.	38	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	8	120	3
Słubice	Nocznickiego ul.	38	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	54	810	2
Słubice	Nocznickiego ul.	38	fizyczna	zmagazynowany	2032	plyta falista	15	30	450	2
Słubice	Nocznickiego ul.	38	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	98	1470	2
Słubice	Nocznickiego ul.	38	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	12	180	2
Słubice	Nocznickiego ul.	37a	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	64	960	2
Słubice	Kraśńskiego os.	1c	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	3276	49140	2
Słubice	Kraśńskiego os.	1c	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	3276	49140	2
Słubice	Kraśńskiego os.	1c	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	3276	49140	2
Słubice	Grzybowa ul.	5/2	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	21	315	3
Słubice	Grzybowa ul.	5/2	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	6	90	2
Słubice	Grzybowa ul.	5/2	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	16	240	2
Słubice	Grzybowa ul.	5/2	fizyczna	zmagazynowany	2032	plyta falista	15	28	420	3

Załącznik nr 3 Zestawienie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Słubice (stan na koniec maja 2021 roku)

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Przelicznik	Ilość wyrobu w m ²	Ilość wyrobów w kg	Stopień pilności
Słubice	Grzybowa ul.	5/2	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	9	135	3
Słubice	Grzybowa ul.	5/2	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	12	180	2
Słubice	Grzybowa ul.	5/2	fizyczna	mieszkalny	2032	plyta falista	15	160	2400	2
Słubice	Grzybowa ul.	22/2	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	25	375	2
Słubice	Grzybowa ul.	22/2	fizyczna	mieszkalny	2032	plyta falista	15	65	975	2
Słubice	Grzybowa ul.	25-26	fizyczna	zmagazynowany	2032	plyta falista	15	50	750	1
Słubice	Grzybowa ul.	25-26	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	10	150	1
Słubice	Grzybowa ul.	25-26	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	6	90	2
Słubice	Grzybowa ul.	17/2	fizyczna	zmagazynowany	2032	plyta falista	15	3	45	2
Słubice	Grzybowa ul.	17/2	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	4	60	3
Słubice	Grzybowa ul.	14/2	fizyczna	mieszkalny	2032	plyta falista	15	30	450	2
Słubice	Grzybowa ul.	14/2	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	7	105	3
Słubice	Grzybowa ul.	13/2	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	16	240	3
Słubice	Grzybowa ul.	11/2	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	20	300	3
Słubice	Grzybowa ul.	11/2	fizyczna	zmagazynowany	2032	plyta falista	15	24	360	2
Słubice	Grzybowa ul.	10/2	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	18	270	3
Słubice	Grzybowa ul.	10/2	fizyczna	mieszkalny	2032	plyta falista	15	37	555	2
Słubice	Grzybowa ul.	10/2	fizyczna	zmagazynowany	2032	plyta falista	15	15	225	3
Stare Biskupice		17	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	1120	16800	2
Stare Biskupice		20/4	fizyczna	mieszkalny	2032	plyta falista	15	151	2265	2
Stare Biskupice		7/2	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	63	945	3
Stare Biskupice		5	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	268	4020	3
Stare Biskupice		22	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	210	3150	3
Stare Biskupice		20/2	fizyczna	mieszkalny	2032	plyta falista	15	134	2010	3

Załącznik nr 3 Zestawienie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Słubice (stan na koniec maja 2021 roku)

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Przelicznik	Ilość wyrobu w m ²	Ilość wyrobów w kg	Stopień pilności
Stare Biskupice		20/3	fizyczna	mieszkalny	2032	plyta falista	15	134	2010	2
Stare Biskupice		13	fizyczna	zmagazynowany	2032	plyta falista	15	70	1050	1
Stare Biskupice		13	fizyczna	mieszkalny	2032	plyta falista	15	268	4020	2
Stare Biskupice		14	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	91	1365	3
Stare Biskupice		14	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	145	2175	3
Stare Biskupice		19	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	201	3015	3
Stare Biskupice		19	fizyczna	mieszkalny	2032	plyta falista	15	313	4695	2
Stare Biskupice		19	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	39	585	3
Stare Biskupice		8	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	100	1500	2
Stare Biskupice		8	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	16	240	2
Stare Biskupice		8	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	63	945	3
Stare Biskupice		7/1	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	63	945	3
Stare Biskupice		7/1	fizyczna	mieszkalny	2032	plyta falista	15	156	2340	2
Stare Biskupice		6/2	fizyczna	zmagazynowany	2032	plyta falista	15	20	300	1
Stare Biskupice		2	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	84	1260	3
Stare Biskupice		2	fizyczna	mieszkalny	2032	plyta falista	15	336	5040	2
Świecko		23	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	15	225	3
Świecko		23	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	6	90	3
Świecko		17/5	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	15	225	3
Świecko		17/5	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	15	225	3
Świecko		17/3	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	15	225	3
Świecko		17/2	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	15	225	3
Świecko		17/2	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	15	225	3
Świecko		16/5	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	35	525	3

Załącznik nr 3 Zestawienie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Słubice (stan na koniec maja 2021 roku)

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Przelicznik	Ilość wyrobu w m ²	Ilość wyrobów w kg	Stopień pilności
Świecko		17/1	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	15	225	3
Świecko		17/1	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	12	180	3
Świecko		16/1	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	17,5	262,5	3
Świecko		14	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	55	825	3
Świecko		14	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	100	1500	3
Świecko		6	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	168	2520	3
Świecko		5	fizyczna	inny	2032	plyta falista	15	28	420	3
Świecko		1	fizyczna	zmagazynowany	2032	plyta falista	15	8	120	3
Świecko		19b	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	140	2100	3
Świecko		27	fizyczna	gospodarczy	2032	plyta falista	15	120	1800	3

Uzasadnienie

W dniu 14 lipca 2009 r. Rada Ministrów przyjęła „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032”. Główne cele Programu to:

1. Usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest.
2. Minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju.
3. Likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Cele Programu będą realizowane sukcesywnie aż do roku 2032, w którym zakładane jest oczyszczenie kraju z azbestu. Zadania przewidziane w Programie są realizowane na trzech szczeblach: centralnym, wojewódzkim i lokalnym (samorząd powiatowy i samorząd gminny).

W związku z powyższym na gminy, powiaty i województwa nałożony został obowiązek opracowania programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.

W celu realizacji w/w programu został opracowany „**Program usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Słubice na lata 2021-2032 (aktualizacja)**”. Dokument ten w sposób przejrzysty ujmuje zagadnienia ściśle związane z realizacją nałożonych na gminę obowiązków. Wskazuje m.in. cele i zadania, a także ramy prawne w odniesieniu do zagadnień gospodarowania azbestem. Program wskazuje ponadto aktualny stan w zakresie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Słubice oraz określa harmonogram realizacji programu. Ponadto Program wskazuje na środki finansowe, niezbędne do jego realizacji z jednoczesną możliwością pozyskania środków zewnętrznych na usuwanie wyrobów azbestowych. Nadrzędnym celem Programu jest bezpieczne dla życia i zdrowia ludzi oraz środowiska naturalnego usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Słubice. Zgodnie z opinią Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim odstąpiono od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Dzięki włączaniu mieszkańców do inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest możliwe było oszacowanie realnej ilości tego typu wyrobów na terenie całej Gminy. Proces ten przyczyni się znacząco do możliwości usuwania tych wyrobów do roku 2032, a tym samym ograniczenia zagrożenia dla zdrowia i życia mieszkańców jak również dla środowiska przyrodniczego. W wyniku realizacji programu usuwania wyrobów zawierających azbest praktycznie nie będą występowały oddziaływania negatywne wynikające z przyjętych rozwiązań szczegółowych, tym bardziej, że działania które są zaplanowane będą realizowane na terenie gminy Słubice.

Biorąc pod uwagę powyższe, zasadne jest podjęcie niniejszej uchwały i wdrożenie jej do realizacji.